

Forside

Eksamensopgave Bachelor

Semester:	7
Modul:	13
Gruppenr.:	49
Antal anslag:	116.869
Titel:	Socialrådgiverens handlingsmæssige råderum i samarbejde ungdomskriminalitetsnævnet
Engelsk titel:	The social workers room for action in the cooperation with the Board for juvenile delinquency
Dato:	15.06.2021
Vejleder:	Vivi Imer Hansen

Navn:	Mads Søndergaard Poulsen		
Studienr.	20190349	Telefonnr.	22 35 55 72
Studentmail:	mspo@student.aau.dk		

Indholdsfortegnelse

FORORD	3
ABSTRACT	4
1. INDLEDNING	5
2. PROBLEMFELT	6
FORSTÅELSER	6
DEN POLITISKE PRAKSIS	6
<i>Undgoms kriminalitetsnævnet</i>	7
DEN SOCIALFAGLIGE PRAKSIS	8
<i>Hvordan forstås et socialt problem og hvordan forstås det i forhold til projekts problemformulering</i>	8
<i>Helhedssyn</i>	9
<i>Skønnet</i>	9
<i>Etik i socialt arbejde</i>	10
3. PROBLEMFORMULERING	13
PROBLEMSTILLINGENS RELEVANS	13
AFGRÆNSNING	14
4. METODE	15
VIDENSKABSTEORI	15
DEN HERMENEUTISKE METODE	15
KRITIK AF HERMENEUTISKE METODE	16
KVALITATIV METODE	16
INDUKTIV TILGANG	17
VALG AF INFORMANTER	18
INTERVIEWGUIDE	19
TRANSSKRIFTION	19
OVERVEJELSER OM INTERVIEWSITUATIONEN	20
MULIGE FEJLKILDER VED INDSAMLINGEN AF EMPIRI	21
JURIDISKE OG ETISKE OVERVEJELSER	21
ANALYSESTRATEGI	22
VALIDITET	22
RELIABILITET	23

GENERALISERBARHED	23
5. TEORI.....	23
AXEL HONNETH'S TEORI OM ANERKENDELSE	24
<i>Den private sfære</i>	<i>25</i>
<i>Den retslige sfære.....</i>	<i>25</i>
<i>Den solidariske sfære</i>	<i>25</i>
SOCIALRÅDGIVERENS HANDLINGSMÆSSIGE RÅDERUM.....	26
<i>Beslutningskompetence.....</i>	<i>26</i>
KRYDSPRES.....	27
ETIK	28
<i>Nærhedsetik.....</i>	<i>28</i>
<i>Pligtetik</i>	<i>29</i>
<i>Konsekvensetik</i>	<i>29</i>
<i>Socialrådgiverens professionsetiske værdier</i>	<i>30</i>
<i>De fire etiske principper.....</i>	<i>31</i>
PRÆSENTATION AF INFORMANTERNE.	32
<i>Emma.....</i>	<i>32</i>
<i>Christian.....</i>	<i>32</i>
<i>Kida.....</i>	<i>32</i>
DET ANERKENDEDE SAMARBEJDE	33
SOCIALRÅDGIVERENS HANDLINGSMÆSSIGE RÅDERUM.....	37
SOCIALRÅDGIVERENS OPLEVELSE AF KRYDSPRES.....	40
ETISKE DILEMMAER I SOCIALT ARBEJDE	43
7. DISKUSSION.....	48
9. HANDLEFORSLAG.....	52
10. PERSPEKTIVERING.....	54
11. BILAGSLISTE.....	56
12. LITTERATURLISTE	57
RETSKILDER	61

Forord

Denne opgave er udarbejdet af én studerende på socialrådgiveruddannelsen ved Aalborg universitet, som led i uddannelsesforløbet.

Indledningsvis vil jeg gerne i mit afsluttende bachelorprojekt på socialrådgiveruddannelsen rette en særlig tak til min vejleder. Hun har været en inspirerende og uvurderlig hjælp i min skriveproces. Vejledningerne med hende har altid præget af kontinuerlige refleksioner og konstruktiv kritik. Herudover rettes en stor tak til mine informanter fra familieafdelingen i Brønderslev Kommune, som har afsat tid til at medvirke i min undersøgelse, og for at have bidraget med en høj faglig og anvendelig viden, som har resulteret i at jeg har kunne udforme mit projekt.

Abstract

Through my work, I have built up a special interest in the criminal field. Especially the juvenile delinquency board, which is to contribute to the fight against juvenile delinquency. Crime is a key issue in the public debate. The number of young criminals has been increasing in recent years (Statistics Denmark, 2019). From 2016 to 2017, the number of registered staff offenses increased from 2.584 to 2.982, which are committed by young people under the criminal minimum age in the age group 10-14 years. When young people commit crimes, they are most often committing property crimes. Of the registered offenses committed by young people under criminal age, approx. 59% offenses in the form of property crimes, shoplifting and special vandalism (Statistics Denmark, 2019). There was already a strong focus on prevention and social efforts, which must have a representative effect in the fight against juvenile delinquency, but from a political point of view, it was thought that more was needed in the fight against and prevention of juvenile delinquency. Based on wide political consensus, a juvenile delinquency board was introduced and implemented in January 2019 to reduce the number of young offenders.

The background for this project is found in an interest in how the political initiatives, including the Juvenile Delinquency Board, are met in practice by the individual social worker. The project will have a focus on the juvenile delinquency board as an authority function seen from a social professional perspective, including the role of the juvenile delinquency board in the social work. I will try to get closer to the social worker's role and tasks in the collaboration with the board. In addition, I will try to get closer to the knowledge and experiences that the individual social worker has in the cooperation with the juvenile delinquency board. I have a theory that the juvenile delinquency board, as a function of authority, hampers the social worker's room for maneuver in connection with the social work with the young people who commit crime. This can help to create cross-pressure and ethical dilemmas for the individual social worker. Throughout the project, I will focus on the political initiatives that are being implemented. Since my topic deals with the criminal area with a focus on the age group 10-14 years, I want to focus on the juvenile delinquency board as a political initiative. I will try to pit political and social work practices against each other and highlight the differing opinions and assessments on how juvenile delinquency should be tackled.

1. Indledning

Kriminalitet er et centralt emne i samfundsdebatten. Antallet unge kriminelle har været stigende de seneste år (Danmarks statistik, 2019). Fra 2016 til og med 2017 steg antallet af registeret staffelovsovertrædelser fra 2.584 til 2.982, som er begået af unge under den kriminelle lavalder i aldersgruppen 10-14 år. Når de unge begår kriminalitet, er oftest tale om ejendomsforbrydelser. Af de registrerede lovovertrædelser begået af unge under kriminelle lavalder, udgør ca. 59% lovovertrædelser i form af ejendomsforbrydelser, butikstyverier og særligt hærværk (Danmarks statistik, 2019). Der var i forvejen stor fokus på forebyggelse og sociale indsatser, som skal have en repræsentativ effekt i bekæmpelsen mod ungdomskriminaliteten. Men fra politisk side mentes det, at der skulle mere til i bekæmpelsen og forebyggelsen mod ungdomskriminaliteten. På baggrund af bred politisk konsensus blev der i januar 2019 indført et ungdomskriminalitetsnævn, for at mindske antallet af unge kriminelle.

Baggrunden for dette projekt findes således i en interesse for, hvordan de politiske tiltag, herunder ungdomskriminalitetsnævnet bliver mødt i praksis af hhv. den enkelte socialrådgiver. I projektet vil der fokus på ungdomskriminalitetsnævnet som myndighedsfunktion set ud fra et socialfagligt perspektiv, herunder hvilken rolle ungdomskriminalitetsnævnet gør sig gældende i det sociale arbejde. Jeg vil forsøge at komme nærmere på socialrådgiverens rolle og opgaver i samarbejdet med nævnet. Derudover vil jeg forsøge at komme tættere på den viden og de erfaringer, som den enkelte socialrådgiver har i samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet. Jeg har en hypotese om, at ungdomskriminalitetsnævnet som myndighedsfunktion, hæmmer socialrådgiverens handlingsmæssige råderum, i forbindelse med det sociale arbejde med de unge, som begår kriminalitet. Dette kan bidrage til at skabe krydspres og etiske dilemmaer hos socialrådgiveren. Jeg vil igennem projektet have fokus på de politiske tiltag, som bliver implementeret. Da mit emne omhandler det kriminelle område med fokus på aldersgruppen 10-14 år, vil jeg have fokus på ungdomskriminalitetsnævnet som politisk tiltag. Jeg vil forsøge at sætte den politiske og socialfaglige praksis op mod hinanden og fremhæve det forskelligartede meninger og vurderinger om, hvordan ungdomskriminaliteten skal gribes an. Jeg vil med mit projekt forsøge at komme frem til om socialrådgiveren oplever ungdomskriminalitetsnævnet har en mere negativt end positiv effekt i bekæmpelsen mod ungdomskriminaliteten, og hvordan ungdomskriminalitetsnævnet adskiller sig fra socialrådgiveren.

2. Problemfelt

For at øge forståelsen af projektets problemfelt, vil der forekomme et afsnit om mine forforståelser, som vil være til danne grundlaget for dette projekt. Yderligere vil der være en uddybning af den politiske praksis' implementeret tiltag herunder ungdomskriminalitetsnævnet, og den socialfaglige praksis inden for det kriminelle område med fokus på målgruppen 10-14 år under den kriminelle lavalder.

Forståelser

Min egentlige interesse for projekts problemstillinger, som jeg vil forsøge at afdække ud fra et socialrådgiverperspektiv, kommer af passive og aktive samtaler igennem min studietid og arbejde som studentermedhjælper. Samtalerne omhandler overordnede om samarbejdet mellem socialrådgiveren og ungdomskriminalitetsnævnet. Jeg har hørt på forskellige holdninger og oplevelse af det etableret og senere implementeret lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet fra forskellige socialrådgiver, som er af både negative og positiv karakter. Jeg har opbygget forskellige forståelser, som er jeg er blevet mere nysgerrig på. Eksempelvis har jeg styrket forståelse på, at det må være yderst intimiderende for de unge mellem 10-17, særligt de unge mellem 10-14, at skulle være til stede til en officiel retssag med 19 voksne, som taler over hovedet på den unge, og kan behandle den unge som en straffet og stereotypificeret person. En anden styrket forforståelse, som fylder min nysgerrighed, er at samarbejdet kompromitterer og negligerer socialrådgiverprofessionen. Socialrådgiveren havde før nævnets indsættelse, myndighed til at træffe afgørelser om foranstaltninger, som kunne afhjælpe og bidrage til resocialisering af den unge. Min forforståelse den unge kan føle sig straffet og stereotypificeret er ikke omdrejningspunktet i projektet, men derimod min forforståelse om den mulige kompromittering og neglegering af socialrådgiverprofessionen igennem det etableret og implementeret ungdomskriminalitetsnævn og dets lovgivning.

Den politiske praksis

Med bred politisk konsensus mellem VLAK-regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet, præsenterede regeringen præsenterede i juni 2018, en aftalt reform om bekæmpelsen mod

ungdomskriminaliteten. Aftalen indeholder i alt 24 punkter, som har fokus på både den brede forebyggende indsats for alle børn og unge samt de børn og unge, som har det sværest, og som er på vej ud i en kriminel løbebane (Regeringen 2018). I december 2018 blev loven om bekæmpelse af ungdomskriminalitet vedtaget og trådte i kraft 1. januar 2019, som udgør et af de 24 punkter i den vedtagne reform (Regeringen, 2018). Et andet af punkter i den vedtagne reform er oprettelsen af ungdomskriminalitetsnævnet og ungekriminforsorgen (Regeringen, 2018).

Ungdomskriminalitetsnævnet har til formål at træffe afgørelser i sager mod børn og unge i aldersgruppen 10-17 år, som er mistænkt for at have eller har begået alvorlig kriminalitet, jf. lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet §1. lov, jf. lovbekendtgørelse nr. 1705 af 27. december 2018, kapitel 1. Når ungdomskriminalitetsnævnet træffer afgørelse, er det op til ungekriminforsorgen at sikre, at afgørelsen efterleves. Efter afgørelsen samarbejder kommunen og ungekriminforsorgen med ungekriminforsorgen som tilsynsværge. Er barnet mellem 10 og 14 år, er det politiet, som henviser sagen direkte til ungdomskriminalitetsnævnet, hvis politiet har mistanke om begået kriminalitet.

I forhold til de unge under den kriminelle lavalder argumenterer socialdemokratiet følgende i deres retspolitik: *"Alle børn har ret til en barndom uden kriminalitet"* (Socialdemokratiet, 2020). Med etableringen af ungdomskriminalitetsnævnet kan der ske en tidlig opsporing og dermed sikre tidlige og målrettede indsatser til de børn og unge, der i alt for tidlig alder, er endt i en alvorlig kriminel løbebane (Regeringen, 2018).

Ungdomskriminalitetsnævnet

Ungdomskriminalitetsnævnet er et nedsat og uafhængigt nævn, som bidrager med forebyggende, målrettede og individuelle sociale indsatser i bekæmpelsen mod ungdomskriminalitet. De sociale indsatser skal hjælpe den enkelte unge ud af den kriminelle løbebane. Indsatserne iværksættes ud fra en individuel vurdering på baggrund af, hvad der bedst kan hjælpe og støtte den unge.

Vurderingen bliver fastslået i dialog med barnet eller unge og dens familie.

(Ungdomskriminalitetsnævnet, 2019). Nævnet nedsættes løbende i alle politikredse i hele landet.

Når nævnet er samlet, består det af en dommer, som leder mødet. Derudover er en repræsentant fra kommunen og en repræsentant fra politiet til stede, som indgår i en del af nævnet. På denne måde har nævnet både juridisk ekspertise og indsigt i sager om socialstøtte til børn og unge samt

politifaglig viden og erfaringer om kriminalitetsforebyggelse (Ungdomskriminalitetsnævnet, 2019). Nævnet behandler sager for kriminalitetstruede børn og unge i aldersgruppen 10-17 år. Ligger barnet eller den unge mellem 10 og 14 år, henviser politiet barnet eller den unges sag, hvis der er mistanke om kriminalitet. I sager om børn og unge i aldersgruppen 10-14 år, skal nævnet altid have en børnesagkyndig tilstede. Den børnesagkyndige består af en autoriseret psykolog, som skal sikre en yderligere socialfaglig indsigt, når nævnet træffes afgørelse i barnet eller den unges sag (Ungdomskriminalitetsnævnet, 2019).

Den socialfaglige praksis

Den sociale faglige praksis indebærer forskellige delelementer. Jeg har udvalgt nogle af de delelementer, som er relevante for mit projekt, som er med til at udgør den socialfaglige praksis. Disse udvalgte delelementer vil kort blive redegjort i separate afsnit.

Hvordan forstås et socialt problem og hvordan forstås det i forhold til projekts problemformulering

Et socialt problem ud fra Per Bundesen definition: *"Der er en oplevet, uønsket social livssituation, som der er en udbrudt opfattelse om, at politiske institutioner har et ansvar for at få det løst"* (Bundesen, 2015. s. 27). Et socialt problem defineres således, når der er behov for politisk handling. Det sker igennem kravgørelsesprocessens faser, når nogle oplever en besværlighed, mistroivsel eller social uretfærdighed. Herefter kommer der mediebevågenhed på det, som bidrager til at bliver skabt debat og senere politisk debat, som handler på. Det er afgørende, at nogle oplever noget som en besværlighed, social uretfærdighed eller mistroivsel (Bundesen, 2015. s. 35-37). Om ungdomskriminalitet er et socialt problem blandt unge i Danmark, kan diskuteres. De kan udledes, de unge oplever det som en besværlighed mm. I USA anses det for et værende centralt socialt problem, hvor der i Danmark, er der mere tilbøjelighed til at skelne mellem straf og hjælp (Bundesen, 2015. s. 29). At det politiske niveau intervenserer i den sociale problemstilling, og påtager sig en rolle til at få det løst, betyder ikke, at den sociale problematik er løst. Selve løsningsindsatsen skal ske igennem et koordineret samarbejde mellem offentlige og private aktører, som tilsammen kan løfte opgaven (Bundesen, 2015. s. 30). Der er sket politisk intervention i form af etableringen og implementeringen af ungdomskriminalitetsnævnet. Det kan anfægtes, at i denne problemstilling, at nævnet ikke har kendskab til de unge mennesker, som kommer for nævnet.

Derudover kan det besværliggøre det for socialrådgiveren, da socialrådgiveren stadig skal lave det indledne og skriftligt arbejde, samt arbejde i relationen med den unge og dets familie. Hvis nævnet træffer en afgørelse om en foranstaltning, som socialrådgiveren ikke har anbefalet til i den udarbejdet indstilling, kan det antages at det blot forværre den unges situation, da de ikke får den rigtige hjælp. Dette kan medføre, at det skaber mere modstand, hvilket kan medføre, at den unge ikke ønsker at ændre sin livssituation. Det kan udledes, at den politiske intervention har skabt et nyt system, hvor der er mere fokus på straf og sanktioner end forebyggende hjælp og støtte, som løsningsindsats af den sociale problematik (Bundesen, 2015, s. 29-30) & (Berlau, 2018).

Helhedssyn

Et af den socialfaglige praksis kernebegreber er helhedssyn jf. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område §5 (RSL), jf. lovbekendtgørelse nr. 826 af 16. august 2019, (RSL). Kommunen har efter RSL §5 pligt til at foretage en helhedsvurdering af borgerens samlede ressourcer og udfordringer (Hielmcrone. N.V & Schultz, T, 2012. s. 47-49). En socialrådgiver som befinder sig i en myndighedsfunktion, har hjemmel i lov til at træffe afgørelser på andres vegne, men disse afgørelser skal træffes inden for dansk gældende lovgivning, som bliver fastsat og bliver kontinuerlig reguleret af den lovgivende magt, som er landets folketing (Koch. H, 2016). I den socialfaglige praksis er der fokus på det enkelte individ og dets ressourcer og begrænsninger. Når der iværksættes sociale foranstaltninger til det enkelte individ, fastsættes den eller de sociale foranstaltning(er) efter det enkelte individs behov ud fra socialrådgiverens helhedsorienteret vurdering (Worning, 2002, s. 10). Den skræddersyede sociale indsats skal bidrage til at den unge kommer væk fra den kriminelle løbebane, således den unge igen kan indgå i samfundet på lige fod med andre (Hielmcrone & Schultz, 2012. s. 49).

Skønnet

Socialrådgiveren som varetager en myndighedsfunktion træffer, som tidligere nævnt, afgørelser efter dansk gældende lovgivning, da lovgivning normalt er formet som en beslutningsmodel, og tager mere eller mindre udtømmende stilling til, hvilke betingelser der skal være opfyldt. Socialrådgiveren har igennem forvaltningsloven en skønskompetence, jf. forvaltningslovens (herefter FVL). lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014., §24. Idet lovgivningen har steder, hvor

den er, ikke er udtømmende, er der plads til fortolkning. Fortolkning af lovgivningen er derfor skønnet, som socialrådgiveren kan benytte sig af, for at udfylde de detaljer, som ikke er beskrevet i lovgivningen (Andersen, 2016. s. 101). Skønnet har både fordele og ulemper. Skønnets fordele kan skabe forudsigelighed og kan sikre at der ikke skabes forskelsbehandling. (Andersen, 2016, s. 135). Skønnets begrænsninger kan ligeledes være med til at atypiske og individuelle forhold ikke bliver belyst. Socialrådgiverens afgørelse kan være i strid eller i konflikt med lovgivningen, hvis en afgørelse ikke præcist er beskrevet i loven. (Andersen, 2016. s. 136).

Etik i socialt arbejde

Etik er en del af socialrådgiverens faglige identitet. Etikken spiller en væsentlig rolle for socialrådgiverens arbejdsområde, i forhold til det relationelle arbejde mellem borgeren og socialrådgiveren, og ligeledes de mange beslutninger og afgørelser, en socialrådgiver træffer på andres borgeres vegne (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 142). Inden for professionsetikken arbejdes der ud fra 4 etiske grundværdier:

1. Individets værdi
2. Social retfærdighed
3. Professionel integritet
4. Medmenneskeligt ansvar (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 142).

Den første etiske grundværdi, som er individets værdi, er der fokus på det enkelte individs værdighed og integritet og har følgende definition: *"Hvert enkelt menneske rummer værdi, uafhængigt af individuelle evner, bidrag til samfundslivet og adfærd. Og alle mennesker er lige værdifulde og værdige som individer"* (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 143). Socialrådgiveren skal ifølge denne definition altid have øje for individets værdi, værdighed og integritet samt individets selvbestemmelsesret. Den anden etiske grundværdi, som er den sociale retfærdighed, defineres som det ansvar om, at socialrådgiveren ikke yde social forskelsbehandling, men medvirke til at ændre sociale forhold, som stempler og udstøder sociale grupper (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 143). Den tredje grundværdi, som er den professionelle integritet, omhandler kvaliteten af socialrådgiverens faglige arbejde. Kvaliteten afhænger af socialrådgiverens professionelle integritet herunder bl.a. evnen til at handle selvstændigt og ærligt i overensstemmelse

med den enkelte socialrådgiverens etiske principper (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 144). Den fjerde og sidste etiske grundværdi, som er menneskeligt medansvar, har socialrådgiveren i takt af sit arbejde og sin kompetence, ansvar og pligt til at udvise omsorg og medmenneskelighed samt forebygge, således borgeren kan bidrage til den samlede problemløsning (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 145).

Ifølge dansk socialrådgiverforening fokuseres der mere på at være *"tough on crime"* (Frederiksen, 2020, a, s. 22-23), end på det forebyggende arbejde, som kan hjælpe den unge ud af den kriminelle løbebane. Citatets definition på hårdhed mod kriminalitet vil sige, at ungdomskriminalitetsnævnet har mere fokus på at vise en hård reaktion overfor den unge, end på den helhedsorienteret indsats (Frederiksen, 2020, a). Ungdomskriminalitetsnævnet arbejder ikke altid i samme retning som socialrådgiverne. Socialrådgiveren har fokus på den helhedsorienteret indsats, som kan hjælpe den unge ud af den kriminelle løbebane. Ofte træffer ungdomskriminalitetsnævnet afgørelse om anbringelse på en lukket eller semilukket institution, afhængig af den kriminelle handlingens størrelse og alvor, hvilket socialrådgiverforening ikke støtter. Socialrådgiver Jeanette Fabrin, som er sagsbehandler i Odense Kommune og medlem af ungdomskriminalitetsnævnet, udtaler følgende:

"Jeg oplever anbringelser på lukkede og delvist lukkede institutioner oftere anvendes i ungdomskriminalitetsnævnet, end de blev gjort før. Det er jeg stor modstander af, fordi der er grænser for, hvor længe de unge må være der. Derfor indebærer det skift i anbringelsessted, og det, ved vi, er noget af det mest skadelige for den unges udvikling" (Frederiksen, 2020, a, s. 22).

Som det bliver nævnt i citatet, opleves det, at anbringelser på lukket eller semilukkede institutioner ofte anvendes, og dermed anses som en standard foranstaltning (Frederiksen, 2020, a, s. 22).

Generelt opleves det, at nævnet indimellem træffer afgørelse, hvor der reelt ikke er lovhjemmel. F.eks. hvis nævnet træffer afgørelse, om at en ung skal være anbragt på en sikret institution i over et år. Disse afgørelser har oftest fundet sted hos børn og unge under 15 år, men når børn og unge netop er under 15 år, må den enkelte unge maksimalt være anbragt i 9 mdr. Der ligger faste bestemmelser i den danske lovgivning på, hvor længe børn og unge i forskellige aldersgrupper må være anbragt på lukket eller semilukkede institutioner, og disse skal ungdomskriminalitetsnævn forholde sig til, da hvis der træffes en afgørelse, hvor der reelt ikke er lovhjemmel, er afgørelsen ugyldig, da den

ikke er i overensstemmelse med gældende lovgivning (Frederiksen, a, 2020, s. 25). Det fremgår ligeledes af retssikkerhedslovens, jf. lovbekendtgørelse nr. 1555 af 2. november 2020 §2 (herefter nævnt RSL), at foranstaltning skal have mindst mulig indgribende effekt på den og unge og dets liv og hverdag (Andersen, 2016. s. 227).

Socialrådgiveren i artiklen, som er medlem af ungdomskriminalitetsnævnet, oplever at politiet og dommeren ofte er mere enige om en foranstaltning, og at socialrådgiveren ser anderledes på det. Det opleves, at den socialfaglige profil i nævnets konstellation indimellem overses og ikke indgår i nævnets afgørelse. Den enkelte socialrådgiver har mere fokus på barnets eller den unges trivsel, hvor den politifaglige kompetence og dommeren, som indgår i nævnets samspil, har mere fokus på konsekvens herunder straf og sanktioner imod barnet eller den unge, som den eller de begår kriminelle handlinger (Frederiksen, 2020, a, s. 22-23).

Derudover har dansk socialrådgiver i forbindelse med lovforslaget om bekæmpelse af ungdomskriminalitet udarbejdet et høringssvar til justitsministeriet, hvori de kritiserer det nye lovforslag. Socialrådgiverforeningen stiller sig uforstående overfor at det aktuelle system skubbes til side for et nyt på uden rimelige begrundelser. Det nuværende system fungerer med udgangspunkt i kommuner, og servicelovens bestemmelser og et tæt samarbejde mellem relevante parter har haft god effekt, da ungdomskriminaliteten er faldet markant år for år. Dansk socialrådgiverforening oplever, at det nye system og lovforslaget om ændringer i serviceloven, vil have markante betydninger, da det vil svække et børnefagligt helhedssyn og børnenes retssikkerhed, og at det nedprioriterer udsatte børn og unge, og de risikofaktorer, som de kæmper med. I stedet skifter fokuset fra et helhedssyn og forebyggende arbejde til straf og hurtig konsekvens.

Det nye lovforslag er ifølge dansk socialrådgiverforening, da det svækker helhedssynet, fordi presset på socialrådgiverne vil vokse. En sag om børn mellem 10-14 år skal behandles senest 4 uger efter henvisning fra politiet, hvilket ifølge Majbritt Berlau, formand for dansk socialrådgiverforening, er ”ekstremt” korte tidsfrister, som vil umuliggøre behandling af sagerne. Det nye system har til konsekvens, at bureaukratiet vokser hos den enkelte socialrådgiver, det er dyre i drift og kommuner mister overblikket, men står tilbage med regningen. Den nye konstruktion indebærer, at kommunen mister beslutningskompetencen til at beslutte indhold og forløb med og for indsatserne. Berlau nævner fordelene ved det nye system, som blandt andet er, at kommunerne i

forvejen kan iværksætte mange forskellige tilbud igennem serviceloven, og tilbuddene sker igennem en velkoordineret indsats mellem socialrådgiveren og relevante fagprofessioner (Berlau, 2018).

3. Problemformulering

Dette leder mig frem til følgende problemformulering:

Hvordan oplever socialrådgiveren i praksis det handlingsmæssige råderum påvirket af de politiske overvejelser, i forhold til det krydspres og den manglende anerkendelse, som socialrådgiveren kan komme ud for, når der foregår et samarbejde med ungdomskriminalitetsnævnet?

Problemstillingens relevans

Jeg finder problemformuleringen er relevant, da det kan antages, at socialrådgiverens samarbejde med ungdomskriminalitetsnævnet påvirkes i en negativ retning, i forhold til socialrådgiverens socialfaglige råderum. Ungdomskriminalitetsnævnet er et nedsat uafhængigt nævn, som kan træffe afgørelse om sociale foranstaltninger, som målrettet skal hjælpe den unge ud af den kriminelle løbebane. Ungdomskriminalitetsnævnet træffer afgørelse efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, hvor socialrådgiveren træffer afgørelse efter serviceloven. Serviceloven og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet er nøje studeret og er blevet sat op ved siden af hinanden til sammenligning. Resultatet heraf er, at der ikke er stor forskel på de to lovgivninger. De er næsten identiske, hvilket bringer mig frem til, hvorfor jeg ønsker at undersøge, hvordan ungdomskriminalitetsnævnet påvirker socialrådgiverens handlingsmæssige råderum. Socialrådgivere har mulighed for at iværksætte identiske sociale foranstaltninger, som ungdomskriminalitetsnævnet har. Forskellen på disse, er opsætningen af nævnet og beslutningstageren. I ungdomskriminalitetsnævnet sidder en dommer for bordenden. Dommeren er ordstyrer og afsiger resultatet af nævnets afgørelse. Nævnet træffer afgørelse på baggrund af socialrådgiverens forarbejde. Mødet i nævnet skal officielt anses som et retsmøde, hvor den unge og dennes forældre, og advokater er til stede.

Afgrænsning

Det kriminelle område er et forholdsvist bredt område, så derfor vil jeg i mit projekt tage udgangspunkt i aldersmålgruppen 10-14 år. Mit projekt vil have fokus på socialrådgiverperspektivet, hvortil min empiri og efterfølgende analyse vil tage udgangspunkt i socialrådgiverperspektivet. I forhold til at mit projekt, som kun tager udgangspunkt i socialrådgiverperspektivet, sker på baggrund af min interesse i samarbejdet mellem socialrådgiveren og ungdomskriminalitetsnævnet og dets eventuelle samarbejdsudfordringer. Jeg har i forbindelse med interessen indenfor denne kontekst, rettet henvendelse til begge sider, som er impliceret i samarbejdet. Jeg fik på daværende tidspunkt en del respons og tilbagemeldinger fra diverse relevante socialrådgivere, som har haft et samarbejde med ungdomskriminalitetsnævnet. I forhold til henvendelserne til diverse instanser og organer, fik jeg desværre ikke meget respons tilbage. De få tilbagemeldinger, som jeg fik var ikke interesseret i at medvirke i undersøgelsen. Før henvendelserne til diverse potentielle informanter, fandt jeg det meget interessant af få afdækket alle tre perspektiver, herunder perspektivet fra socialrådgiveren, barnet og dets forældre, samt perspektivet fra ungdomskriminalitetsnævnet. Jeg har henholdsvis henvendt mig til ungdomskriminalitetsnævnets hotline, der fungerer som en linje, hvor almene borger og professionelle funktioner kan henvende sig om generelle spørgsmål. Det var desværre ikke muligt at få nogle til at medvirke i min undersøgelse. I forhold til barnets perspektiv, har jeg henholdsvis henvendt mig til to sikrede institutioner, som opholder unge mellem 10-17 år, der er henvist af ungdomskriminalitetsnævnet på baggrund af en afgørelse om midlertidige ophold på en af disse institutioner med henblik på resocialisering. Jeg fik skiftlig respons på min henvendelse efter nogle dage. De meddelte mig, at der var desværre ingen af deres unge, som ønskede at deltage. Jeg var i forvejen klar over at det kunne blive en udfordring, at få unge til at deltage i min undersøgelse grundet forskellige omstændigheder.

På baggrund af ovenstående har jeg derfor valgt kun at fokusere på socialrådgiverperspektivet. Jeg er bevidst om at problemstillingerne, som jeg vil forsøge at afdække ud fra et socialrådgiverperspektiv, er langt bredere, og kan afdækkes ud fra mange forskellige perspektiver. Eksempelvis barnets perspektiv, forældreperspektivet, perspektivet fra ungdomskriminalitetsnævnet, organisationsperspektivet, det tværsektorielle samarbejde, og det

politiske perspektiv mm. Jeg har baggrund af den store breddegrad af problemstillinger, valgt at forholde mig til socialrådgiverperspektivet, blandet andet på baggrund af de brede afdækningsmuligheder, men ligeledes på baggrund af udfordringer med at få samlet empiri fra forskellige vinkler og perspektiver fra henholdsvis barnets og dets forældre, og ungdomskriminalitetsnævnet.

4. Metode

Videnskabsteori

Udgangspunktet for det videnskabsteoretiske grundlag for mit projekt, vil være den hermeneutiske tilgang, som skal bidrage til at skabe sammenhæng i undersøgelsen. Denne sammenhæng medvirker til at, der er en kontinuerlig refleksion, i forhold til valget af metodetilgang.

Den hermeneutiske metode

Hermeneutikken tager udgangspunkt i fortolkninger af ét eller flere givet fænomener. Fortolkningen tager afsæt i det fundamentale niveau. Intet er entydigt. Det vil sige at alt, hvad vi gør og hvad vi siger er noget, som vi hver individuel fortolker. Der er fokus på observationer af delelementer af selve helheden. Forskeren har i hermeneutikken, fokus på at forstå den modpartens livsverden. Det vil sige, at man både ser på selve individet og individet i en given kontekst. (Jørgensen, 2008. s. 223). Når forskeren generelt skal forstå et givet fænomen i den hermeneutiske tankegang, begynder forskeren ikke på bar bund. Forskeren anvender viden til at forstå og fortolke et givet fænomen, og for at opnå en helhedsforståelse af fænomenet. Før forskeren kan opnå en forståelse af helheden, er det nødvendigt for forskeren at forstå den omgivende kontekst, som disse er produceret i.

Hermeneutikken er optaget af, at der først kan fremkomme en mening, når der finder en fortolkning sted (Jørgensen, 2008. s. 223-224). Når der arbejdes med den hermeneutiske tilgang, sker der en kontinuerlig fortolkning igennem undersøgelse. På den måde opnår forskeren nye forståelser, som der skal fortolkes. Det er væsentligt at tage afsæt i forskerens egne fordomme og forståelser, da disse medvirker til undersøgelsens grundlag, og da det ikke er muligt at anvende den hermeneutiske tilgang, hvis forskerens fordomme og forståelser ikke er i spil i undersøgelsen (Jørgensen, 2008. s. 224).

I forbindelse med valget af den hermeneutiske tilgang, er det relevant at nævne den hermeneutiske spiral og bringe den i spil i min undersøgelse. Den hermeneutiske spiral tager udgangspunkt i delelementerne af helheden og helheden forudsætter delelementerne. Når forskeren har læst og fortolket det empiriske materiale, kan forskeren begynde forfra og få en bredere forståelse af materialet. Hver gang forskeren fortolker materialet på ny, fuldbyrder forskeren den hermeneutiske spiral (Jørgensen, 2008. s. 225).

På baggrund af ovenstående beskrivelse, vil mit projekt have fokus på socialrådgiverperspektivet. Undersøgelsen vil bygge på socialrådgiverens viden og erfaringer. På baggrund af denne viden og disse erfaringer vil der skabes overordnede mønstre og temaer. I projektets analyse vil der skabes og formes forskellige overordnede mønstre, sammenhænge og tematikker i forbindelse med det indsamlede dataprodukt. I forbindelse med at jeg benytter den induktive tilgang, vil et empirisk perspektiv bruges i projektets analyse, som skal bidrage til at understøtte de fremhævede tematikker og sammenhænge. Jeg er bevidst om, at dette betyder, i forhold til den praktiske del af projektet, at der skal være en forsigtighed og sensibilitet for det sagte i udsagnene fra informanterne, som skal være til at skabe åbenhed og klarhed i interviewsituationen (Kvale & Brinkmann, 2015. s. 52-53).

Kritik af hermeneutiske metode

Ved valg af metode og videnskabsteori, er det væsentligt at forholde kritisk i valget i enhver undersøgelse. Den hermeneutiske videnskabsteori kritiseres for ikke at frembringe en gyldig viden i objektiv og absolut tilstand og for at være for subjektivt præget, da den hermeneutiske metode er præget af forskerens egen forståelse af det, der observeres. Den tyske filosof Hans Georg Gadamer mener, at vi altid møder det, som vi ikke helt forstår eller kender, med bestemte forforståelser og dermed fordomme. Menneskets skal ifølge Gadamer anses som et historisk menneske, som ikke befinder sig udenfor og ikke står over for en verden, der skal fortolkes. Det vil sige, at vores historie er et resultat af vores historicitet (Nielsen, 2020. s. 484-485).

Kvalitativ metode

Til undersøgelsen af projekts problemformulering, har jeg valgt at gøre brug af den kvalitative metode i forbindelse med dataindsamlingen. Den kvalitative metode baserer sig på interviews og

observationer, og på små udvalg af informanter. Da det er små udvalg af informanter, bliver det muligt at opbygge en professionel relation til den enkelte informant, før interviewinteraktionen. Ved et nært forhold til den enkelte informant, bliver det således muligt at indsamle et stort mængde relevant dataprodukt til projekts udformning. Igennem den kvalitative metodetilgang vil mine interviews bestå af enkelt-mands-interviews, som udgør sig på et lille udvalg af relevante informanter, så der igennem disse relevante informanter opnås en stor mængde viden om få enheder. Mit projekt vil bygge på kvalitative og semi-struktureret interviews (Brinkmann & Tanggaard, 2020. s. 25-28).

Induktiv tilgang

I henhold til projektets problemformulering har jeg valgt at tage udgangspunkt den induktive tilgang, som er kendetegnende for den kvalitative undersøgelsesmetode. Den induktive tilgang er empirisk styret, hvilket vil sige at teorien udvælges på baggrund af det empirisk materiale, og analyserer herefter på det indsamlede dataprodukt (Boolsen, 2020. s. 310). Jeg vil anvende den induktive tilgang, da jeg vil lade empirien styrer undersøgelsen udformning, således, at undersøgelsens resultater ikke er teoristyret. Den deduktive tilgang fungerer modsat i forbindelse med den induktive tilgang. I den deduktive tilgang er teorien centreret. Det vil sige at empirien indsamles ud fra et bestemt teoretisk perspektiv. Forskeren har før indsamlingen af empirien gjort sig bestemte overvejelser om, hvilke resultater empirien skal munde ud i (Boolsen, 2020. s. 310-313).

Jeg har på baggrund af ovenstående fravalgt den deduktive tilgang, da jeg ikke ønsker bestemte hypoteser og givne teorier skal have indvirkning på den empiri, som jeg ønsker at indsamle til projektet. Valget af den induktive tilgang giver netop mulighed for at opstille hypoteser undervejs i projektet, hvilket også ses i sammenhæng med valget af hermeneutikken som videnskabsteori i projektet, som giver mulighed for at opstille løbende hypoteser, da forskeren forståelser og fordomme danner grundlag for undersøgelsens grundlag. Når forskeren arbejder hermeneutisk, sker der en kontinuerlig fortolkning igennem undersøgelsen (Jørgensen, 2008. s. 224). Denne form for empiri giver projektet valid baggrund, da empirien, som vil blive indsamlet, vil være baseret på direkte førstehåndsviden på baggrund af udsagn fra de udvalgte socialrådgivere.

Valg af Informanter

I mit projekt vil jeg afholde interviews med tre informanter, der alle er tilknyttet Børn & Familieafdelingen i Brønderslev kommune. Da jeg anvender kvalitative interview som metode til indsamlingen af min empiri, stræber jeg efter, at min undersøgelse af min problemformulering skal foregå igennem individuelle interviews med de udvalgte informanter. Jeg er kommet i kontakt med disse tre informanter gennem interne forummer, da jeg selv er tilknyttet i Børn & Familieafdelingen som studentermedhjælper i Brønderslev kommune. Informanterne er valgt ud fra en fælles mail, om hvem der havde relevant viden og erfaring med ungdomskriminalitetsnævnet. Informanterne kontaktede herefter mig. Jeg har nøje udvalgt mine informanter ud fra, hvem der bedst og mest relevant kunne bidrage til mit projekt. Alle tre informanter er uddannet socialrådgivere, hvor det i hhv. er én mand og to kvinder, hvilket har været en tilfældighed og ikke et bevidst valg. Jeg vurderer, at de udvalgte socialrådgivere har et valid og højt erfaringsgrundlag at tale ud fra (Trost, J. & Jeremiassen, L., 2010. s. 143-144). Da jeg er ansat i Brønderslev kommunes Børn & Familieafdeling som studentermedhjælper, er mine informanter fundet på baggrund af interne henvendelser. Jeg er bevidst om at min professionelle relation til mine udvalgte informanter kan skabe nogle kritiske spørgsmål i forhold til deres vidneudsagn i mine interviews. Jeg opvejer dog deres erfaringer og faglig viden, da jeg nøje har udvalgt mine informanter på baggrund af projektets retning og emne. Jeg er bevidst om at der bestemte etiske overvejelser i spil, men jeg har højde for at den professionelle relation og fokuseret på en professionel rolle, da kvalitative interviews altid skal ske på et neutralt og objektivt grundlag. Derudover er jeg bevidst om at mit kendskab til informanterne kan bidrage til at præge min for forståelse, derfor tager jeg højde for at være kildekritisk i forbindelse med deres vidneudsagn. Jeg har kendskab til to ud af tre informanter, og jeg har forholdt mig til den objektive rolle igennem alle tre interviews. Jeg har lagt stor vægt på at behandle hver enkelt interviewsituation meget objektiv under neutrale og professionelle rammer. Jeg har lagt derudover lagt stor vægt at behandle informanter og interviewsituationer ens. Jeg vurderer ikke at det kunne have givet mig bedre eller dårligere vidneudsagn, da jeg forholder mig professionelt og holder relationen adskilt til interviewsituationen (Kvale & Brinkmann, 2015. s. 108-111).

Interviewguide

Min interviewguide er udarbejdet i takt med udformningen af mit problemfelt. Jeg har under udarbejdelsen af mit problemfelt reflekteret over forskellige punkter, som løbende er blevet noteret ned. Spørgsmålene er efterfølgende blevet samlet og derefter blev de relevante spørgsmål nøje udvalgt og præciseret, som bedst muligt kunne bidrage til projektets analyse. Der er forsøgt at tematisere spørgsmålene, i forhold til socialrådgiverens rolle og funktion samt ungdomskriminalitetsnævnet rolle og funktion. Min hensigt med min interviewguide har været at få alle tematikker tilstrækkelig og relevant belyst. Jeg har i forbindelse med mine interviews kun udarbejdet én interviewguide, da mine informanter alene består af uddannede socialrådgivere.

I forbindelse med udarbejdelsen af spørgsmålene, har jeg valgt en fleksibel- og semi-strukturerede interviewform, som har gjort det muligt, at stille uddybende spørgsmål til den enkelte informant, som ikke fremgik blandt de allerede eksisterende spørgsmål, og dermed har det været muligt at bevæge sig i flere retninger. Interviewguiden har ikke været stringent fulgt, men har været anvendt som en vejledende retningsguide til mine interviews. Interviewguiden blev dog fuldt, i forhold til at alle temaerne blev tilstrækkelig belyst (Kvale & Brinkmann, 2015. s. 49-50).

Transskription

Mine interviews med de 3 socialrådgivere er transskriberet, og der har været visse overvejelser i forhold til transskriberingsprocessen. Jeg har valgt ikke at undlade noget og transskribere mine interviews fuldt ud, således der ikke kan opstå uklarheder. De verbale gentagelser, herunder f.eks. ”øh” og ”ja” fremgår ligeledes direkte som det sagte.

Formålet med transskriberingen, er at give forskeren overblik i forbindelse med undersøgelsens viderearbejde, i forhold til undersøgelsens analyse. Det transskriberet dataprodukt skal medvirke til at skabe overblik over de forskellige temaer og sammenhænge, som dukker op under interviewet, da disse temaer og sammenhænge skal bidrage til analysens udformning. Transskriberingen har yderligere til formål at skabe mere klarhed for forskeren, således det bliver lettere for forskeren at afkode dataproduktet, så det kan anvendes systematisk og analytisk i analysen. I forbindelse med mit valg af den hermeneutiske tilgang, skal transskriberingen bidrage til at fortolkning af

informanternes primære og oprindelige forståelse (Kvale & Brinkmann, 2015. s. 239-242). Jeg vil i forbindelse med ovenstående beskrivelse anvende kodning. Kodning af en tekst bidrager til at skabe klarhed på den enkelte teksts indhold. Kodning medvirker til at der kan skabes et overblik på, hvad teksten handler og tekstens opbygning, samt medvirker til at skabe nuancer i teksten (Boolsen, 2020. s. 315). Der findes forskellige kodningsteknikkere, men jeg vil i forbindelse mit valg af den induktive tilgang anvende åben kodning. Den åbne kodning er fleksibel. Forskeren gennemlæser det indsamlede dataprodukt flere gange for at få et overblik over mønstre og tematikker, som kan være relevant (Boolsen, 2020. s. 315-316). Projektets kodningsprocessen tager altså udgangspunkt i en åben kodningsproces. Jeg vil gennemlæse det indsamlede dataprodukt flere gange, for på den måde at kan danne et overblik over, hvilke mønstre og sammenhænge, der kan findes i dem. Jeg vil på den måde få mulighed for at identificere og udvikle kategorier, begreber og dimensioner, som jeg vil anvende i min analyse.

Overvejelser om interviewsituationen

Som tidligere nævnt, har jeg forud for mine interviews, været bevidst og optaget af, at afholdelsen af interviewene skal foregå under neutrale, professionelle og anonyme rammer. Jeg har på baggrund af dette sat mig for at afholde mine interviews i Børn & Familieafdelingen, hvor de mine efterspurgte rammer finder sted, men på baggrund af de seneste indførte restriktioner grundet corona-krisen, har jeg været nødsaget til at afholde to ud af mine tre interviews hjemme fra og virtuelt via Microsoft teams. Jeg har på baggrund af dette gjort mig tanker over, hvordan jeg bedst muligt kunne afholde mine interviews under neutrale, professionelle og anonyme rammer. Jeg har i den forbindelse kommunikeret med de tre informanter forud for interviewene om, hvordan vi opsatte rammerne bedst muligt, da de netop blev afholdt hjemmefra. Det tredje interview blev gennemført fysisk i børn & familieafdelingen, hvor de tidligere nævnte rammer var til stede (Trost, J. & Jeremiassen, L., 2010. s. 67-68).

Under interviewene har jeg været meget opmærksom på at give plads til informanterne, således de havde mulighed for at reflektere og overveje nærmere uddybelse af deres svar, hvis det var muligt. Til svarene under interviewene, blev der gjort brug af kommunikative redskaber som bl.a. anerkendende respons fra interviewer, herunder f.eks.: Smil og nik, og ”hmm”, for dermed at opmuntre informanten til at videreføre fortællingen og refleksionen. Jeg har igennem mine

interviews været meget opmærksom på respekt for informanternes grænser og ikke stille uddybende spørgsmål af ren interesse. Jeg forsøgte derimod kun af stille spørgsmål, der havde relevans for mit projekt, og forholdt mig til min rammesætning, herunder præsentation af mit projekt, som oplyste informanterne, som det første ved hver interview (Trost, J. & Jeremiassen, L., 2010. s. 76). Yderligere jeg har haft en særlig opmærksomhed på at fremstå rolig og aktiv lyttende, samt nærværende i interviewsituationen, for derved at holde fokus på den enkelte informant, således fokuset ikke er på egen rolle eller på næstkommende spørgsmål.

Mulige fejlkilder ved indsamlingen af empiri

Når det kommer til mulige fejlkilder, er det vigtigt at være meget bevidst, fordi der skal indsamles empiri ved at gøre brug af den kvalitative metode. Først og fremmest er det vigtigt, når informanterne skal vælges, da de har forskellige forudsætninger, hvilket er meget vigtigt at tage højde for. Et eksempel kan være på informanternes køn, alder baggrund og arbejdshistorik. Her kan alle de faktorer spille ind på deres opfattelse af mødet med socialrådgiveren. Det har været en svær opgave at udvælge informanter, som alle har de samme forudsætninger. Derfor har jeg vurderet at den enkelte udvalgte informant skal have beskæftiget sig med eller haft kendskab til ungdomskriminalitetsnævnet, da denne forudsætning er med til at socialrådgiveren kan bidrage med relevant viden til belysning af projektets problemstillingen, som er fremstillet i opgaven. En anden fejlkilde, som kan fremkomme, er valget af interviewform, herunder især det fleksible og semi strukturerede interview. Her har interviewerens mulighed for enten at tilføje eller undlade spørgsmål til informanten, hvis interviewerens oplever at dette allerede er besvaret. Denne ændring i interviewguiden kan være ødelæggende for den senere fortolkning, når informanternes information skal evalueres og sammenlignes. Det forventes dog ikke at socialrådgiverne vil kunne sammenligne alle deres oplevelser og dermed skabe en generalisering.

Juridiske og etiske overvejelser

Jeg vil igennem mit projekt beskytte informantens anonymitet og integritet, da jeg igennem mine interviews arbejder med subjektive perspektiver. Ved disse mikro-etiske problemstillinger er det yderst vigtigt at sikre en fortrolighed. Der er forud for interviewene indhentet skriftligt samtykkeerklæringer fra hver enkelt informant, jf. databeskyttelseslovens (herefter DBL) artikel 6.

stk. 1. pkt. a., jf. lov nr. 502 af 23 maj 2018. Mit projekt vil stemmeoverens med datatilsynets retningslinjer og den nye persondataforordnings betstemmelser, og vil ligeledes sikre god databehandlingsskik (Datatilsynet, 2019). I det skriftlige samtykke fremgår der en præcis beskrivelse af anonymitet jf. datatilsynets definition ”*At fjerne muligheden for at identificere enkeltpersoner i et datasæt*” (Datatilsynet, 2019). Informanten vil dog til en hver tid have mulighed for at tilbagetrække det skriftlige samtykke jf. DBL artikel 7. stk. 3. Hertil vil jeg behandle den indsamlede data efter DBL §10. stk. 2 & 3. Yderligere er jeg bevidst om, at jeg har tavshedspligt, og dermed ikke må videregive personfølsomme oplysninger uden informantens samtykke, jf. FVL §27. Jeg er bevidst om, at hvis jeg videregiver oplysninger, misbruger min tavshedspligt og/eller udnytter fortrolige oplysninger, vil jeg blive straffet efter straffelovens §152. stk. 1., jf. lovbekendtgørelse nr. 1650 af 17. november 2020.

Analysestrategi

I forbindelse med valget af videnskabsteoretisk grundlag, herunder den hermeneutisk tilgang, vil projektets analyse tage udgangspunkt i en hermeneutisk analyse. Fokuset i en hermeneutisk analyse, er den fortolkningen af meningsindholdet, som omfatter en kritisk og dybere meningsfortolkning af tekstens indhold (Kvale & Brinkmann, 2015. s. 274-276). Projektets analyse vil bære præg af klare beskrivelser. Det vil sige, at jeg ikke kun vil gengivet informanternes udsagn, men ligeledes inddrage mine fortolkninger og forståelser, som jeg vil inddrage igennem informanternes udsagn (Kvale & Brinkmann, 2015. s. 271-272. Mine fortolkninger vil basere sig på projektets udvalgte teori, som vil er blevet udvalgt på baggrund af empiriske materiale.

Validitet

I forbindelse med forskning anvendes validitet (gyldighed) som tager afsæt i dokumentation og fortolkning af forskningsprojektets empiri, hvor man herigennem kan sikre undersøgelsens validitet (Kvale & Brinkmann, 2015. s 320). Jeg har sikret undersøgelsens validitet ved valg og brug af metoder, som bedst mulig og hensigtsmæssig kan bidrage til at besvare projektets problemformulering. I forhold til valideringen af projektets empiri, har jeg transskriberet alle udsagn, som de direkte er sagt. Jeg har ligeledes inddraget tænkepauser og refleksionsgloserne med, herunder ”øhm”, ”æh” og ”ja” osv.

Reliabilitet

I forbindelse med forskning anvendes reliabilitet ligeledes. Reliabilitet tager afsæt forskningsresultaternes troværdighed og konsistens. Reliabilitet anvendes ofte i forbindelse med om et forskningsresultat kan reproduceres ved brug af samme metode, men på andre tidspunkter og af andre forskere (Kvale & Brinkmann, 2015. s. 318). Det kan være vanskeligt at opnå den ønskede reliabilitet, da undersøgelsens reliabilitet afhænger, i høj grad afhænger informanterne udsagn, og om informanterne giver det samme svar til andre forskere. På baggrund af dette, kan jeg ikke stille garanti for at andre forskere kan opnå samme resultater som mig, da det afhænger af informanternes svar.

Generaliserbarhed

Generaliserbarhed anvendes, hvis undersøgelsens forskningsresultater kan vurderes for nogenlunde valide og reliable. Forskeren skal kunne spørge sig selv de aktuelle og pågældende forskningsresultater kan generaliseres og overføres til andre kontekster og situationer (Kvale & Brinkmann, 2015. s. 332). Som tidligere nævnt i ovenstående afsnit om reliabilitet, kan jeg som førstegangsforsker ikke stille garanti for om andre forskere, kan opnå de samme forskningsresultater, som min undersøgelse. Jeg har forsøgt at skabe et valid og reliabelt grundlag så muligt, således at den bliver generaliserbar.

5. Teori

Da jeg igennem mit projekt har arbejdet med den induktive tilgang, har jeg ladet empirien være styrende i forhold til valg af teori. På baggrund af de kodede og transskriberede interviews har jeg fundet frem til Axel Honneth's teori om anerkendelse, teorien om socialrådgiverens handlingsmæssige råderum, Michael Lipsky's teori om krydspres og de tre etiske teorier, herunder nærhed-, pligt- og konsekvensetik. Yderligere vil jeg under etikken, inddrage socialrådgiverens fire professionsetiske grundværdier og de fire etiske grundprincipper.

Axel Honneth's teori om anerkendelse

Jeg har valgt at inddrage Axel Honneth's teori om anerkendelse, da jeg finder den relevant, fordi anerkendelse generelt udgør en stor del af det daglige sociale arbejde. Det er ofte begreberne tillid, anerkendelse og empati, som bliver brugt til at beskrive en god relation. Relationen udgør en stor del af det sociale arbejde og bidrager til problemløsningen, da barnet eller den unge igennem en positiv relation opnår tillid og anerkendelse (Pettersen & Simonsen, 2011. s. 28-29). Jeg finder det relevant at inddrage teorien om anerkendelse, fordi jeg bliver nysgerrig på, hvordan anerkendelse kommer til udtryk i forhold til etableringen af ungdomskriminalitetsnævnet. Opgavevaretagelsen er med formål flyttet til det nye ungdomskriminalitetsnævn, som beskæftiger sig med denne målgruppe. Jeg har en hypotese om at Honneth's teori ses som værende et tillidsbrud mod socialrådgiverprofessionen, da det kan antages at politiske system ikke stoler på socialrådgiverens dømmekraft, og dermed miskrediteres socialrådgiverens rolle og profession.

I Honneth's teori skelner han mellem tre forskellige sfærer for anerkendelse. Disse tre er: *den privatsfære, den retslige sfære og den solidariske sfære* (Honneth, 2006. s. 10). Jeg vil i min analyse tage udgangspunkt i den retslige og den solidariske sfære, da jeg ikke finder den private sfære relevant, i forhold til projektets problemformulering.

Axel Honneth er tysk filosof og er dybt inspireret af sin forgænger, den tyske filosof Jürgen Habermas. Ifølge Axel Honneth består anerkendelse af de sociale mønstre, hvor man finder gensidig bekræftelse, som udgør de nødvendige forudsætninger for en menneskelig bevidsthed om frihed, autonomi og identitetsdannelse. Anerkendelse er ifølge Honneth et gennemgribende behov for alle mennesker (Honneth, 2006. s. 13). Formålet med anerkendelse, er at overvinde krænkende oplevelser. Honneth er meget optaget af kommunikation og opfatter anerkendelse som kommunikation, som er et sprog med sin egen grammatik. Honneth's grammatik omhandler ikke skriftligt eller verbalt sprog, men menneskelig kommunikation i bred forstand. Honneth mener, at alle mennesker er født med en sensitivitet overfor krænkelser. Dvs. at vi naturligt reagerer instinktivt på krænkende handlinger, som er i strid med de samfundsmæssige normer og værdier. Honneth anvender selv begrebet "moralsk grammatik", som definerer menneskets evne til at oversætte krænkelser til normative samfundsforandringer. Ligeledes fortæller den moralske

grammatik det enkelte menneske, hvad der er rigtig og hvad der er forkert. Når individet er blevet fortrolig med anerkendelsens sprog, kan individet herefter bruge den moralske grammatik, for at sikre anerkendelsen som en strategi eller et redskab i konfliktløsninger (Pettersen & Simonsen, 2011. s. 26).

Den private sfære

I den private sfære taler Honneth kærlighed som fundament for menneskets grundlæggende selvværd. Han taler om følelsesmæssig anerkendelse, som dækker et gensidigt behov mellem én selv og den konkrete person, som man er i interaktion med. Honneth mener at behovet for anerkendelse er medfødt og det enkelte individs nære relationer spiller en afgørende rolle for individets og dets udvikling (Honneth, 2006. s. 11).

Den retslige sfære

I den retslige sfære taler Honneth om den almene respekt, der er givet i form af legitime rettigheder. Tildelingen af rettigheder er forbeholdt de fuldgyldige medlemmer af en gruppering eller et hold, og således kan det, at have visse rettigheder forstås som anerkendelse af ens tilhørsforhold. Det refererer primært til de forhold, der forbinder staten og familien sammen, som i dette tilfælde er socialrådgiveren og familien. Det er primære tilhørsforhold, hvor professionerne er aktive. Tilhørsforhold i denne sfære kan f.eks. udgøre skoler, pædagogisk, sundhedsvæsen, ældrepleje, sociale institutioner og velfærdsordninger mm. Med retslig anerkendelse følger ifølge Honneth selvrespekt og selvagtelse, som medlem af holdet (Honneth, 2006. s. 12). Når man anerkendes i den retslige sfære, bliver det muligt at betragte sig selv, som et ligeværdigt medlem af de tilhørsforhold, individet indgår i, og dermed som en, der kan indgå i diskussioner og debatter af forskellige arter. Dermed opnås noget vigtigt i forhold til gruppens mulig for at udvikle sig mangfoldigt (Pettersen & Simonsen, 2011. s. 34-35).

Den solidariske sfære

I den solidariske sfære, taler Honneth om anerkendelse af det særlige ved individet. På baggrund af gruppens fælles normer og værdier, vurderes den enkelte individs holdninger og handlinger. Anerkendelse i denne sfære referer til som det, som det enkelte individ yder til fællesskabet. Dvs. at

individet skal præstere, for at opnå en anerkendt del af fællesskabet, som en, der er med til at udvikle og gøre fællesskabet til det, som det er. Anerkendelsen knytter sig til individets handlinger. Anerkendelse i denne sfære giver således en grundlæggende tillid til ens handlekraft og dygtighed samt selvtillid (Honneth, 2006. s. 12-13).

Socialrådgiverens handlingsmæssige råderum

Jeg har valgt at inddrage socialrådgiverens handlingsmæssige råderum, da jeg ser den som relevant og væsentligt i forbindelse med belysningen af projektets problemformulering samt emne. Socialt arbejde er altid organiseret, og det socialfaglige råderum afhænger de traditioner og den professionalisme, som er befinder sig i organisationen (Svensson, Johnsson & Laanemets, 2009. s. 49). Som socialrådgiver befinder man sig i et spændingsfelt mellem dansk lovgivning, organisations politiske og økonomiske retningslinjer, borgerens interesser og ens egen professionelle rolle. Det er i dette spændingsfelt, man finder socialrådgiverens handlingsmæssige råderum. Socialrådgiveren udfører sit arbejde midt i spændingsfeltet, ved at finde af det helt rigtige og handle mest rigtig til hver enkelt situation. I det handlingsmæssige råderum findes der ofte intuitive beslutninger sted. Lovgivningen er, som tidligere bekræftet, ikke altid af udtømmende karakter. Det vil sige at mange steder i lovgivningen, er plads til fortolkning og innovative løsninger (Henriksen, 2015. s. 132-133).

Beslutningskompetence

I sammenhæng med ovenstående redegørelse af det socialfaglige råderum, følger socialrådgiverens beslutningskompetence. Beslutningskompetencen hæfter sig fast ved en særlig kompleksitet, da socialrådgiveren både skal tage hensyn til organisations interesser og forsøge at imødekomme borgerens behov og ønsker. Beslutningsprocessen kan analytisk ses som en proces, der indeholder tre stadier: *Problemdefinition, undersøgelse og valg*. Som tidligere nævnt hæfter beslutningskompetencen sig fast ved en særlig kompleksitet, da beslutningsprocessen i praksis ikke altid kan anskues som rationel. Beslutningsprocessen udgør samtidig ikke altid en lineær og kontinuerlig proces gennem de tre ovennævnte stadier. Det vil sige, at beslutningsprocessen kan bevæge sig frem og tilbage mellem stadierne flere gange. Der gælder særlige faktorer vedrørende sagernes kompleksitet. Hvis der er tale om en overgrebssag eller en lignende af alvorlig karakter, vil

det betyde, at der er behov for en hurtig beslutningsproces, hvor denne sag ikke kan afvente en længerevarende undersøgelse og nøje afvejning af flere alternativer (Henriksen, 2015. s. 132-134).

Krydspres

I forbindelse med projektets problemformulering, er det relevant at kigge på Michael Lipsky's teori om krydspres, fordi den kan være med til at identificere de faktorer, som ligger til grund for at socialrådgiveren kan opleve krydspres i det sociale arbejde i forbindelse med samarbejdet med undgomskriminalitetsnævnet.

Lipsky's teori om krydspres omhandler de situationer, som offentlige ansatte kommer ud for. Den offentlige ansatte er ansat på betingelser, hvor den offentligt ansatte både skal tjene borgere og den lovgivende magt. Den enkelte offentlige ansatte kommer til tider ud for situationer, hvor det kan være svært at hjælpe borgeren fuldt ud, da lovgivningen kan sige noget andet. Lipsky's teori belyser, hvad der sker hos de offentlige ansatte, og i deres daglige arbejde. Dette teoretiske fundament er med til at underbygge en antagelse om, at socialrådgiveren er de reelle beslutningstagere, og dermed kan føre de politiske beslutninger ud i virkeligheden (Lipsky, 2010. s. 3-4). Lipsky har en teori om at frontmedarbejderne bliver mødt med krav om at være positiv indstillede for at øge effektiviteten i forhold til de politiske beslutninger, som er eller skal implementeres i praksis, samtidig med krav fra borgerene om levering af offentlige forbrugsgoder og kontantydelse. Han forklarer om, hvordan offentlige ansatte kan opleve et krydspres, som han beskriver som værende modstridende forhold, fordi der er uenigheder om, hvordan noget skal være eller skal forløbe sig. Et eksempel på dette kan være, hvis en borger har et ønske om noget, men hvor lovgivningen peger i en anden retning. På denne måde opstår der et krydspres. Derudover kan der opleves et krydspres mellem en ubegrænset efterspørgsel og begrænsede ressourcer, fordi der kan opstå stor efterspørgsel efter en bestemt ydelse, men socialrådgiveren kan ikke levere den ønskede ydelse grundet knappe ressourcer. (Lipsky, 2010. s. 44-45).

Etik

Jeg har valgt inddrage teorien om etik, da jeg finder det relevant, fordi socialrådgiveren kan komme ud for forskellige problemstillinger, hvor ens menneskelige og etiske samt moralske kompas kommer på prøve. Når det kommer til de unge kriminelle, kan socialrådgiveren have et syn på hvordan en given problematik kan løses, men kan ikke have mulighed for dette, grundet eksempelvis lovgivningen, fordi der kan være modstridende forhold mellem lovgivningen og den ønskede hjælp. I socialrådgiverprofessionen opstår der ofte etiske dilemmaer, da socialrådgiveren har et ønske om at gøre det bedste for borgeren, men dog stadig er bundet af den pågældende lovgivning indenfor området. Generelt opstår der etiske overvejelser, når socialrådgiveren står overfor situationer, som er modstridende med ens moralske og etiske samt professionsetiske kompas. I samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet har socialrådgiveren stadig til opgave at varetage en sagsbehandling i form af det relationelle arbejde, samtaler, møder og udarbejde det skriftlige materiale mm., som anvendes til nævnsrådet. På baggrund af dette, kan de etiske dilemmaer kan opstå i samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet.

Etik er af græsk oprindelse og defineres som skik og brug. Samtidig betyder det også udvise god menneskelig adfærd. Med andre ord betyder i daglige tale, hvordan man opfører sig ud for det, der defineres som rette vaner og handlinger. Etik er i dag under konstant forandring. Et eksempel på dette, kan være at vores forældres generation har et syn på en problematik, mens den yngre generation ser situationen andersledes og fra en anden synsvinkel. Det vil sige at etik er under så hurtig forandring, at de definitioner, som er på etik, har skiftet betydning allerede efter en generation. Det er derfor vigtigt og nødvendigt, at der kontinuerligt reflekteres over, hvordan der kan udvises god menneskelig adfærd og ansvar. Ligeledes er det vigtigt at have konstante overvejelser om, hvad etik er for en størrelse, da den skal tilpasses den generation, som den passer til (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 11-14). Der er 3 forskellige former for etik. Disse er nærheds-, pligt- og konsekvensetik. Disse vil blive redegjort for i det næstkommende afsnit

Nærhedsetik

Når der tales om nærhedsetik kigger man bl.a. på forskellige ordsprog. Dette kan eksempelvis være ”det er tanken, som tæller” eller ”hun mener er det jo godt” I nærhedsetikken er det ikke selve

handlingen og dennes betydning, der er i fokus, men derimod synspunktet på det enkelte menneske (Busk, 2019. s. 21). I forbindelse med nærhedsetikken, er det også vigtigt at tage højde for jeg/du forholdet. Dvs. at der tages afsæt i mødet mellem mennesker. Nærhedsetikken begynder som udgangspunkt i det sekund, hvor vi møder et andet menneske ansigt til ansigt, da vi i mødet med det enkelte menneske får et indblik i, hvad det er vedkommende har behov for. (Busk, 2019. s. 22). Det afgørende i mødet med det andet menneske, er hvad vedkommende vil med sit liv. Dvs. at der i denne form etik ikke forefindes et fast princip eller regelsæt, fordi der vil være forskellige situationer, da situationer aldrig er ens grundet menneskets forskellighed.

Pligtetik

Pligtetik omhandler det, som vi er forpligtet til at gøre som individer. Pligtetik stammer fra de to græske ord deon og logos. Deon defineres som pligt, og logos defineres i denne sammenhæng som lære om (Vangshardt, 2010). I pligtetikken er der fokus på intentionen bag handlingen og ikke konsekvensen af selve handlingen. Pligtetikken opstilles også som regeletik. I pligtetikken medfølger der et ansvar og en forpligtelse i overensstemmelse med pligtetikken's regelsæt, som kan og skal følges i arbejdet med andre mennesker. Dog bliver regelsættet forudsat af en autoritet, som står bag regelsættet. Pligtetikken's autoritet kan for eksempelvis være samfundets lovgivning. (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 28).

Konsekvensetik

Der forsøges i konsekvensetikken at beregne sig frem til, hvilket udbytte en given handling har for samfundet og for det enkelte individ. Det vil sige, at lykken og nytten af konsekvenserne, som er i fokus og ikke intentionen bag handlingen. Den etiske korrekte handling bliver derfor den, der efter overvejelser af både lykke og smerte, som samlet set giver mest lykke for såvel det enkelte individ som for samfundet. En af grundtankerne i konsekvensetikken, er den nyttemaksimerende grundtanke, som betyder, at det man gør, skal skabe mest mulig nytte for flest muligt mennesker. En af de teoretikere, som repræsenterer denne etiske tilgang, er John Stuart Mill. Mill tager udgangspunkt i mennesket, som et frit væsen. Mill mener, at det enkelte individs stræben efter lykke, er i overensstemmelse med den etiske stræben, men Mill mener at for, at det enkelte individ har mulighed for at stræbe efter generel lykke, er individet nødsaget til at præge sit eget liv og træffe

autonomme valg og beslutninger, således stræben efter lykke bliver muligt, da lykken er forskellig fra individ til individ (Busk, 2019. s. 27-28).

Socialrådgiverens professionsetiske værdier

Socialrådgiveren, der dagligt arbejder med sociale problemstillinger, har behov for etik, fordi socialrådgiverne ofte kommer ud for etiske dilemmaer. Dansk socialrådgiverforening har i den forbindelse udarbejdet en hjemmeside, som beskriver socialrådgiverens grundlæggende professionsetik (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 142). Under socialrådgiverens professionsetik er der 4 forskellige professionsetiske værdier:

Det første værdigrundlag er individets værdi. Her er der fokus på det enkelte individs værdighed og dennes integritet, fordi hvert enkelt menneske har en værdi, og denne værdi er uafhængig af de individuelle evner samt bidrag til samfundslivet. Socialrådgiverens opgave, er at have øje for individets værdi og værdighed, og ikke mindst, have fokus på individets selvbestemmelsesret (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 143).

Det andet etiske grundværdigrundlag er den sociale retfærdighed. Denne defineres som værende det ansvar som socialrådgiveren har. Det vil sige at der ikke sker social forskelsbehandling, men der derimod sker ændringer i de sociale forhold, hvor der sker en stempling og udstødelse af sociale grupper. Dette er med til der bliver skabt homogene forhold i det omfang som er muligt (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 143-144).

Det tredje grundværdigrundlag er den professionelle integritet omhandler kvaliteten af socialrådgiverens faglige arbejde. Kvaliteten af arbejdet afhænger af socialrådgiverens professionelle integritet, herunder bl.a. evnen til at handle selvstændigt og ærligt i overensstemmelse med den enkelte socialrådgivers principper (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 144-145).

Det fjerde værdigrundlag handler om et menneskeligt medansvar. Socialrådgiveren har i forbindelse med sit arbejde og de kompetencer, som man får gennem tiden. Det vil sige at

socialrådgiveren har ansvar og pligt til at udvise omsorg og medmenneskelighed, og derudover være med til at forebygge, således borgeren kan bidrage til den samlede problemløsning (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 145).

De fire etiske principper

De fire etiske principper udgør en stor del af den etiske metode. Principperne skal ses som værende et refleksionsværktøj, i henhold til de konkrete etiske udfordringer og dilemmaer som socialrådgiveren kan komme ud for (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 8). Jeg har valgt at anvende de fire etiske principper, da kan være med til at belyse, hvilke forpligtelser socialrådgiveren har, i forhold til den generelle sagsbehandling. Anvendelsen af de fire etiske principper er på baggrund af en undren, hvordan ungdomskriminalitetsnævnet møder barnet og dets familie, da et møde i nævnet foregår under stringente og formelle rammer, hvor der er 19 personer til stede. Socialrådgiveren kan have bedre mulighed for at imødekomme principperne, da det er én-til-én, og samarbejdet foregår under mindre stringente og mere uformelle roller.

Det første etiske princip er respekt for selvbestemmelsen. Dette princip handler om det enkelte individs mulighed for at udtrykke deres egne ønsker og mål (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s 9).

Det andet princip handler om socialrådgiverens hensyn til integritet, det indebærer at der er en urørlighedszone, som ikke må krænkes (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s 9).

Det tredje princip handler om agtelse for værdighed. Her skal socialrådgiveren anerkende det enkelte menneske, og se det som værende uerstatteligt og uendeligt værdifuldt. (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s 9).

Det fjerde princip handler om at skabe omsorg for det sårbare. Her handler det om, at socialrådgiveren og andre professioner, som er inde over borgeren, skal være med til at tage vare på de sårbare og det sårbare hos det enkelte individ (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 9).

6. Analyse

I dette afsnit vil jeg analysere på de respektive informanternes udsagn og oplevelser. Jeg vil som start give en kort præsentation af hver enkelt informant, hvor jeg herefter vil påbegynde selve analysen.

Præsentation af informanterne.

Jeg vil kort præsentere de tre informanter, og for at sikre de respektive informanternes anonymitet, vil de blive refereret som henholdsvis: Emma, Christian og Kida, for dermed at sløre deres sande identitet.

Emma

Emma er sidst i tyverne, og blev uddannet som socialrådgiver i 2016. Emma er udover socialrådgiver, taget en overbygning som kriminolog. Hun er aktuelt tilknyttet børn og familieafdelingen i Brønderslev Kommune i udsatte teamet, hvor hun arbejder med udsatte børn 0 til og med 14 år, og deres familier. Emma har tidligere været tilknyttet jobcenteret i Aalborg, og har været i praktik hos politiet i Hjørring. Emma har haft 4 sager for ungdomskriminalitetsnævnet, og har derfor et relevant grundlag for at medvirke som informant til mit projekt (Bilag 1).

Christian

Christian er midt tredive og blev uddannet socialrådgiver i 2017. Han er aktuelt tilknyttet børn og familieafdelingen i Brønderslev kommune. Det har været siden han blev uddannet, og har derfor ikke haft andet job end hans nuværende. Christian er tilknyttet udsatte-teamet, hvor han dagligt arbejder med udsatte børn og deres familier. Christian har haft én sag for ungdomskriminalitetsnævnet, og har derfor et relevant grundlag til at medvirke som informant til projektet (Bilag 2).

Kida

Kida er i midt tyverne og er uddannet socialrådgiver i 2018. Kida er aktuelt tilknyttet Børn- og familieafdelingen i Brønderslev kommune. Hun er tilknyttet udsatte-teamet, hvor hun dagligt arbejder med målgruppen 0 til og med 14 år. Kida har ikke været tilknyttet andre stillinger end

hendes nuværende. Kida har haft én sag for ungdomskriminalitetsnævnet, og har derfor et relevant grundlag for at medvirke som informant til mit projekt (Bilag 3).

Det anerkendende samarbejde

I dette afsnit vil Axel Honneth's teori om anerkendelse komme i spil. Ifølge Axel Honneth's teori om anerkendelse, som tidligere er beskrevet i opgaven, kan denne teori bringes i spil, i forhold til min analyse, fordi anerkendelse er et grundlæggende behov, som alle har mennesker, har behov for. Anerkendelse er med styrke individets identitetsudvikling, og bidrager til at skabe positivitet i en frustreret situation (Honneth, 2006. s. 8). Igennem de to ud af tre kvalitative interviews ses, der et sammenhængende mønster, i forhold til den manglende anerkendelse, som de tre socialrådgivere giver udtryk for. Dette kommer til udtryk i nedenstående interviewuddrag, hvor intervieweren adspørger Emma om, hvordan hun oplever at miste beslutningskompetencen, i forhold til ungdomskriminalitetsnævnet, hvortil hun svarer:

"Det synes jeg er meget frustrerende (...). Vi arbejder jo altid forebyggende og helhedsorienteret, og sætter foranstaltninger i værk over for den unge, og så er der pludseligt nogle, som kommer og kontrollerer det (...). Jeg tolker det lidt som om, at vi ikke gør det godt nok, og vi har brug for, at der kommer nogle og holder øje med os, og kigger os efter i sømmene, og kvalitetssikre vores hidtil arbejde." (Bilag 1. s. 11).

I dette citat synes Emma, at det er frustrerende, at hun ikke har beslutningskompetencen, i forhold til at iværksætte sociale indsatser. Emma giver udtryk for at de har gjort alt muligt godt i overensstemmelse med deres opgave, i forhold til den enkelte unge, men at det nu føles som om, at der kommer nogen og siger, at de ikke gør, er godt nok. Derfor skal der et kontroltjek til af det socialfaglige arbejde, som hun udfører, da hun føler at det arbejde, som hun hidtil har præsteret, ikke er kvalitetsmæssigt nok. Dette citat kan sættes i sammenhæng med Axel Honneth's teori om anerkendelse, herunder den solidariske sfære. I den solidariske sfære kendetegnes det, at individets skal præstere for at opnå anerkendelse af fællesskabet (Honneth, 2006. s. 172-173). Ved at Emma udfører et stykke socialt arbejde, der kan bidrage til, at hun kan være med til at forbedre eller ændre en borgers livssituation. Det kan bidrage til at hun kan få en følelse af, at hun gør noget godt eller

hjælper et andet individ, som kan behov for det. Dette kan sættes i sammenhæng med den følelse af dygtighed og selvtillid, som individet opnår i den solidariske sfære, på baggrund af sin handlekraft. Man skal i den solidariske sfære skal ydes og præsteres, for at der opnås anerkendelse. I dette tilfælde, er det ikke muligt for Emma, da hun netop har følelsen af, at hendes arbejde overvåges, og der er behov for en kvalitetssikring af hendes hidtil sociale arbejde. Det bringer mig frem til, at Emma kan føle underkendt i den solidariske sfære, da hendes sociale arbejde ikke kommer til sine fulde ret, i forhold til hendes profession som socialrådgiver. Emma giver udtryk for, at hun yder et godt stykke arbejde, men det ikke bliver anerkendt, hvilket netop kan give hende en følelse af underkendelse (Honneth, 2006. s. 172-173).

Når der tales omkring anerkendelse, kan min anden informant Christian ligeledes bringes i spil for at besvare min problemformulering, da han fortæller, at han som socialrådgiver har en værktøjskasse med redskaber, som kan anvendes i det daglige sociale arbejde. Udover denne værktøjskasse, har Christian også en række professionsetiske værdier, som kan komme til udtryk i givne situationer. Ungdomskriminalitetsnævnet arbejder og træffer afgørelse ud fra lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Socialrådgiveren er pålagt at skal lave en vurdering af situationens størrelse og alvor. På baggrund af dette laves en indstilling, som indeholder socialrådgiverens konkrete vurdering af situationen og vurdering til en socialforanstaltning (Børne- og socialministeriet & Justitsministeriet, 2019. s. 3). Intervieweren spørger ind til Christian om han oplever, at ungdomskriminalitetsnævnets politiske opsætning hænger sammen med nævnets praksis udførelse. I den forbindelse fortæller Christian om en såkaldt straks reaktion, som kan bestå i at bidrage til at genoprette de forurettede skader eller deltage i aktiviteter, som har genoprettende formål. F.eks. kan det være udførsel af samfundsnyttigt arbejde (Børne- og socialministeriet & Justitsministeriet, 2019. s. 12). Denne straksreaktion tages i brug, når den kriminelle handling, som er begået af den unge, er alvorlig. Christian forklarer følgende:

” (...) Da jeg lavede min indstilling, der ringede den sagsbehandler, som arbejder i nævnet, til mig og spurgte faktisk meget kritisk, hvorfor jeg ikke havde indstillet til en straksreaktion, da det her barn som jeg havde igennem nævnet, havde sat ild til en skole. Det her barn havde i øvrigt ufattelig mange komplekse udfordringer bag sig (...) fordi det var jo forholdsvis ligetil at indstille til, at han

skulle ud og hjælpe med at gøre rent ude på skolen. I forhold til, at jeg ikke havde indstillet til en straksreaktion, var jeg for det første lidt usikker på, hvad det helt præcist indebar (...) Men da det så blev helt klart for mig, hvad det var, tænkte jeg faktisk, at sådan en foranstaltning, går i fuldstændig stikmodsat retning, i forhold til de værdier, jeg har som socialrådgiver. Jeg kan ikke se nogen mening i at man skal pålægge en, i det her tilfælde var det en 10-årig dreng, en straf (...)”
(Bilag 2. s. 17).

Det som Christian giver udtryk for i ovenstående citat, at denne straksreaktion modarbejder hans professionsetiske værdier. På baggrund af det, antages det, at de metoder, som anvendes af ungdomskriminalitetsnævnet, i nogle tilfælde, modstrider socialrådgiverens sociale arbejde i forbindelse med det helhedsorienterede og forebyggende arbejde.

Det høres i Christians udtalelse, at han stiller spørgsmålstejn ved den situation, hvor medarbejderen fra ungdomskriminalitetsnævnet tager kontakt til ham for, at være kritisk, i forhold hans vurdering af sagen og barnets situation. Ifølge Honneth ses den retslige sfære i dette udsagn. Honneth nævner at den almene respekt, der er givet i form af legitime rettigheder, karakteriserer den retslige sfære. Når individet anerkendes i den retslige sfære, bliver det muligt at betragte sig selv, som et ligeværdigt medlem af de tilhørsforhold, individet indgår i, og dermed som en, der kan indgå i diskussioner og debatter af forskellige arter (Pettersen & Simonsen, 2011. s. 34-35). Christian forsøger at stå fast ved sine rettigheder i form af sine egne værdier, som han har tilegnet sig igennem sin tid som socialrådgiver. Han formår ikke at betragte sig selv som værende et ligeværdigt menneske, da der bliver stillet spørgsmålstejn ved hans arbejde som socialrådgiver, da der bliver set kritisk på hans arbejde og hans vurdering af den pågældende sagsbehandler, som er ansat i ungdomskriminalitetsnævnet. Dette bringer mig frem til de rettigheder, som individet får tildelt i den retslige sfære. Her kan nævnes den manglende beslutningskompetence, som ligger hos myndighedsfunktionen, hvilket kan medføre et tab af de rettigheder, som er en del af den retslige sfære. Christian har derfor ikke mulighed for at betragte sig selv som et ligeværdigt menneske af de tilhørsforhold som han indgår i.

Kida forklarer i hendes interview, at hun kun har haft gode erfaringer på baggrund af den ene sag, som hun har haft for ungdomskriminalitetsnævnet. Kida forklarer følgende: *"Altså, jeg har kun gode erfaringer."* (Bilag 3. s. 28).

Kida tilføjer:

" (...) Jeg synes, der er plads til vores faglige vurderinger. Det har været noget tvivl blandt socialrådgiverne. Det er vist ikke nogen hemmelighed, at vi var lidt bange for om vores sociale arbejde og vores faglige vurderinger ville komme i anden række, men det synes jeg ikke, jeg har oplevet." (Bilag 3. s. 28).

Kida forklarer i ovenstående citat, at hendes oplevelser og erfaringer om samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet er gode. Kida fortæller, at der plads til socialrådgiverens faglige vurderinger. Ifølge Honneth's teori om anerkendelse herunder den retslige- og den solidariske sfære, kan der argumenteres for, at Kida opnår anerkendelse i begge af sfærerne. Som tidligere beskrevet, skal det enkelte individ yde og præstere i den solidariske sfære for at opnå anerkendelse, hvilket Kida har i takt med hendes forarbejde af den indstilling, som indeholder et helhedssyn af barnets situation og en vurdering til en potentiel social foranstaltning (Honneth, 2006. 172-173). Kida opnår anerkendelsen i og med, at Kida forklarer at, der er plads til socialrådgiverens faglige vurderinger. Kida giver yderligere udtryk for at ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse bærer præg af socialrådgiverens indstilling og faglige vurdering. Der kan argumenteres for at Kida ligeledes opnår anerkendelse i den retslig sfære. Det gør hun i igennem de rettigheder, som findes i den retslig sfære. Som tidligere nævnt tager den retlige sfære afsæt i den almene respekt, der er givet i form af legitime rettigheder. I takt med at Kida opnår anerkendelse i den retslig sfære, bliver det muligt for hende at betragte sig selv som et ligeværdigt medlem af de tilhørsforhold, som hun indgår i, og dermed som en, der kan indgå i diskussioner og debatter af forskellige arter (Pettersen & Simonsen, 2011. 34-35). Det sker på baggrund af, at ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse tager afsæt i Kidas indstilling.

Socialrådgiverens handlingsmæssige råderum

Som socialrådgiver i en offentlig position og myndighedsfunktion, sidder man som repræsentant for staten og en organisation. Organisationen kan både være en privat såvel som en offentlig organisation. Socialrådgiveren har igennem organisationen fået tildelt en rolle og funktion. Igennem denne rolle følger et handlingsmæssigt råderum. Det handlingsmæssige råderum er begrænset af organisationens bestemmelser og retningslinjer. Råderummet er og bliver formet af organisationen, og derfor afgør organisationen, hvor omfangsrigt råderummet skal være for den enkelte socialrådgiver. Socialrådgiveren har generelt stor frihed igennem råderummet, da råderummet til dels også er bundet op på lovgivningen. Lovgivningen har ofte steder, som ikke er udtømmende. Det vil sige at socialrådgiverens råderum kommer i spil, da socialrådgiveren har fri mulighed for fortolkning, dog inden for lovens bestemmelser og organisationens rammer. Med råderummet følger der også et ansvar, og det er måden hvorpå det håndteres, som definerer ansvaret (Svensson, Johnsson & Laanemets, 2009. s. 9-11).

Både Emma og Christian oplever, at deres handlesmæssige råderum er påvirket i forhold til samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet. Adspurgt, om hvordan Emma oplever sit råderum påvirket i forhold til samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet:

”Det synes jeg det ja. Dels, fordi vi frygter jo at vores unge skal stå over for ungdomskriminalitetsnævnet, men ellers så håber vi i hvert fald, at den unge ikke skal for ungdomskriminalitetsnævnet, ligesom blive en del af det inden de fylder 18, og derudover, så er der også en hel del administrativt arbejde for os. Det er i hvert fald 3-4 dages arbejde skriftligt, hvor vi skal sidde og sende en masse ting ind og skrive, og det er meget omfattende forarbejde” (Bilag 1. s. 12-13).

Christian har til samme spørgsmål svaret:

”Ja... det..., det tænker jeg bestemt at det gør. For det første, som vi har været inde på det her med at jeg bliver pålagt et stykke arbejde, som skal være forholdsvis hurtigt. På den måde bliver råderummet jo påvirket, fordi jeg normalt vis ville have den nødvendige tid. Rent tidsmæssigt, så har vi jo 3 måneder imellem. Så på måde påvirker det også mit råderum (...) (Bilag 2. s. 21).

Jeg ser disse udtalelser pege på, at begge socialrådgivere er meget bevidste om at samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet kræver en del tvungne kompromisser. Sagsbehandlingen har ændret sig til et større omfang for den enkelte socialrådgiver, men selve myndighedsfunktionen er overgået til et højere trin i hierarkiet. Det ses i begge citater, da både Emma og Christian bliver pålagt et større skriftligt arbejde. Peter Højlund og Søren Juul påpeger, at socialrådgiveren er via sin faglighed, uddannet til at sikre barnet eller den unges og dets families bedste, men Højlund og Juul mener, at den sociale dømmekraft er nærmest et spejlbillede af de institutionelle rammer, da den sociale dømmekraft præges og indskrænkes af de institutionelle og politiske rammer (Højlund og Juul, 2015. s. 171-172). De to ovenstående citater formodes at være en frustration og en oplevelse af tillidsbrud af socialrådgiverens individuelle og faglige dømmekraft, da de politiske implementeringer kan medføre følelsen af tillidsbrud og miskreditering hos de to socialrådgivere. Højlund og Juul påpeger, at betegnelsen ”konkurrencestaten” skal anses som en ”mistænkeliggørelseskultur”. Det vil sige at det er nødvendigt at for staten at kontrollere den enkelte socialrådgiveren, da denne mistænkes for ikke at udføre deres arbejde ordentligt. Højlund og Juul mener, at det er nødvendigt med en vis politisk kontrol, men at kontrollen generelt er drevet så langt ud, at den kolliderer med anerkendelsesidealet og undertiden falmer arbejdslysten og den innovative tankegang, og dermed et fald i fagligheden (Højlund & Juul, 2015. s. 171-172).

Adspurgt, hvordan Emmas oplevelse er af ikke at sidde med den fulde beslutningskompetence; *”Det synes jeg er meget frustrerende., øøhm... Vi... Vi arbejder jo altid forebyggende og helhedsorienteret, og sætter foranstaltninger i værk over for den unge, og så er der lige pludselig nogle, som kommer og skal kontrollere det... Jeg tolker det lidt som om, at vi gør det ikke godt nok, og vi har brug for, at der kommer nogle og holder øje med os, og kigger os efter i sømmene, og kvalitetssikre vores hidtil arbejde”* (Bilag 1. s. 11).

Ovenstående citat giver Emma udtryk for at hun udfører sit arbejde ”godt nok” og der er derfor behov for kontrol. Samtidig er citatet fra Christian;

” (...) Altså det... det tror jeg at det ville være bedre og optimere serviceloven, i forhold til de

politiske ønsker man har. Og så kunne man jo pålægge kommunerne en ekstra medarbejder til at varetage de er funktioner, eller hvad det nu kunne være. Det tænker jeg ville gøre noget andet i stedet for, i øvrigt også være billigere... øh... ja i stedet for at man skal igennem hele den her mølle hvor du sidder nogle forskellige fagpersoner, som ikke nødvendigvis har sindssygt meget forstand og kendskab til de her børn” (Bilag 2. s. 20).

De to ovenstående citater formodes at være en indirekte kritik af den politiske intervention i sociale område, da det antageligt at socialrådgiverne oplever det betænkeligt ikke at være mere inddraget i beslutningsprocessen. Emma og Christian udtaler begge i separate udsagn, at de får pålagt af nævnet, at skal lave det indledne arbejde, som er bestående af samtaler med barnet og forældrene, udarbejdelse af en børnefaglig undersøgelse og en indstilling, der skal indeholde en socialfaglig vurdering og anbefaling til foranstaltninger. Emmas citat ses særligt som et udtryk for frustration over den manglende inddragelse i beslutningsprocessen. Dermed en hindring i det handlingsmæssige råderum i forhold til ungdomskriminalitetsnævnet, da den foranstaltning som den sociale faglige vurdering peger på, nødvendigvis ikke iværksættes, og at skønnet derigennem negligeres på baggrund af myndighedsfunktionen, som i denne kontekst er overgået et højere led i hierarkiet. Ifølge Højlund og Juul vidner dette om, at socialrådgiveren grundlæggende mangler indsigt og forståelse i, hvordan den institutionelle dømmekraft har indvirkning på deres faglighed og professionalisme (Højlund og Juul, 2015. s. 90).

På baggrund af ovenstående analyseafsnit kan det anfægtes, at de Emma og Christians handlingsmæssige råderum er præget af de institutionelle og politiske rammer. Socialrådgiveren har kompetence og et råderum set efter organisationens retningslinjer, da det er organisationen, der har ressourcerne. Det kan anfægtes, at i Emma og Christians samarbejde med ungdomskriminalitetsnævnet, at deres råderum ikke eksisterer i denne kontekst. De bliver pålagt et større indledende og skriftlige arbejde, men myndighedsfunktionen ligger i nævnet, som Emma og Christian ikke indflydelse på. Ligeledes heller ikke på opfølgningen efterfølgende. Emma og Christian mangler en generel indsigt og forståelse i, hvordan samarbejdet har indvirkning på deres råderum. Yderligere kan det anfægtes, set ud fra anerkendelsesidealet, at Emma og Christian giver udtryk for en mangel på anerkendelse, og at de oplever, at er behov for et kontroltjek af deres

arbejde. Generelt set mener Højlund og Juul, at den institutionelle dømmekraft overskygger anerkendelsesidealet, og at en fremherskende politiske kontrol dominerer og hæmmer socialrådgiverens individuelle dømmekraft, hvilket også vidner om i Christian og Emmas tilfælde (Højlund og Juul, 2015. s. 90).

Socialrådgiverens oplevelse af krydspres

Michael Lipsky's teori om krydspres vil komme i spil i dette afsnit. Frontmedarbejderne kommer ifølge Lipsky ofte ud for et krydspres, fordi de kan komme i dilemmasituationer (Lipsky, 2010. s. 44). Lipsky mener, at frontmedarbejderen har stor indflydelse på borgerens liv og problemstillinger (Lipsky, 2010. s. 4). Hertil mener Lipsky, at borgerne anser frontmedarbejderen som de reelle beslutningstagere, da de anses som udøvende repræsentanter for lovgivningen (Lipsky, 2010. s. XX,12). I forhold Lipsky's teori om krydspres, kan den anvendes, da frontmedarbejderen i den socialfaglige praksis, herunder socialrådgiveren. Den enkelte socialrådgiver kan ofte have svært ved at yde den ønskede hjælp til den enkelte borger. Som tidligere nævnt er det svært for socialrådgiveren at yde den størrelse af beslutningskompetence, som socialrådgiveren ønsker. Derfor bliver jeg som interviewer nysgerrig på, hvordan ungdomskriminalitetsnævnet påvirker socialrådgiverens handlingsmæssige råderum, og om socialrådgiveren oplever et krydspres i samarbejdet. Intervieweren spørger ind i den forbindelse til Christian, om han mener at ungdomskriminalitetsnævnet påvirker hans socialfaglige råderum. Christian fortæller følgende til dette spørgsmål:

"Ja, (...) det tænker jeg bestemt, at det gør. For det første, som vi har været inde på det her med, at jeg bliver pålagt et stykke arbejde, som skal være forholdsvis hurtigt. På den måde bliver råderummet jo påvirket, fordi jeg normalvis ville have den nødvendige tid. Rent tidsmæssigt, så har vi jo 3 måneder imellem. Så på den måde, påvirker det også mit råderum (...)" (Bilag 2. s. 21).

Christian giver i ovenstående citat udtryk for to omstændigheder, som kan være med til at præge fremkomsten af krydspres. Den første omstændighed er lovgivningen. Christian er pålagt, at skal lave et stykke skriftligt arbejde inden for en kort tidsramme. Den anden omstændighed er den helhedsorienteret indsats. Det forventes af socialrådgiver, at der bliver foretaget et helhedssyn af

barnets udfordringer og vanskeligheder, og få dem tilstrækkelig belyst, således der kan træffes afgørelse om en foranstaltning i ungdomskriminalitetsnævnet. Christian giver udtryk for at samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet ofte påvirker hans socialrådgiverråderum på flere forskellige parametre. Den kort tidsramme kan være medvirkende til, at Christian som socialrådgiver kan komme ud i et krydspres, da han kommer til at stå i en situation, hvor han har en lovgivningsmæssig tidsramme, som skal overholdes, men samtidig skal yde den rigtige indsats overfor det enkelte barn. Her opstår krydspreset, fordi det ikke er sikkert at Christian kan give det pågældende barn eller ung, den indsats, som han mener er socialfaglig korrekt indenfor den pågældende tidsramme, som under normale omstændigheder, er 3 måneder. Der kan også være tilfælde, hvor Christian har kortere tidsrammer. Ex. Hvis han har en sag som kræver akut handling, som redegjort på side 26, kan beslutningsprocessen analytisk anses som en proces, der indeholder tre stadier: *Problemdefinition, undersøgelse og valg*. Beslutningsprocessen udgør samtidig ikke altid en lineær og kontinuerlig proces gennem de tre ovennævnte stadier. Det vil sige, at beslutningsprocessen kan bevæge sig frem og tilbage mellem stadierne flere gange (Henriksen, 2015. s. 132-134). Christian forklarer, at under normale omstændigheder, har han 3 måneder til at undersøge barnets problematikker, hvor han herigennem får mulighed for at få skabt et helhedsorienteret blik over barnets situation. Dette helhedsorienterede overblik er medvirkende til at Christian, som socialrådgiver, bedre er i stand til at få belyst barnets sag fra alle vinkler, og dermed kan give den unge, den indsats som reelt er nødvendig. Den tidligere nævnte lovgivende ramme, som kan være med til der opstår et krydspres, og at han som socialrådgiver kan have meget svært ved at få sit arbejde kvalitetssikret, da den lovgivende ramme og helhedssynet er modstridende, fordi Christian er pålagt at foretage en helhedsorienteret indsats af barnets situation på få uger, når han samarbejder med ungdomskriminalitetsnævnet.

Christian fortæller i et udsagn, at det er hans oplevelse, at der bliver kørt parallel løb mellem forvaltningen og ungdomskriminalitetsnævnet, da han som socialrådgiver rent juridisk skal afholde opfølgninger, selvom ungekriminalitetsforsorgen har den primære tilsynspligt. Christian forklarer følgende:

... ”Om den her ene sag, som (...) jeg har som eksempel, så er det faktisk min oplevelse, at der bliver kørt parallel løb mellem forvaltningen og så ungdomskriminalitetsnævnet. Det vil sige at jeg holder mine opfølgninger, og der er de ikke nødvendigvis en del af. Selvom de har kontakt til familien og barnet, som jeg ikke er en del af. På den måde bliver mit råderum jo også påvirket, fordi jeg ikke nødvendigvis ved, hvad de tænker og de ikke nødvendigvis ved, hvad jeg tænker. Og (...) det er ikke min oplevelse, at der bliver taget enormt meget kontakt fra deres side til vores side, selvom det er mig, der sidder med opfølgningen af de her indsatser. (...) Så på den måde bliver råderummet jo også påvirket (...).” (Bilag 2. s. 21).

I ovenstående citat kan Christian komme i et krydspres, da han som socialrådgiver skal forholde sig til familien og barnets perspektiver, samtidig med at skal forholde sig de retningslinjer, som der kommer fra ungekriminalitetsnævnet og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Dette kan blive problematisk, da han ikke nøjagtig ved, hvad ungdomskriminalitetsnævnet tænker, og de ikke ved, hvad han som socialrådgiver tænker. Krydspreset kan opstå, når socialrådgiveren ikke har et overblik over hvad hinanden tænker, da der kan være forskellige synspunkter på, hvordan sagen skal belyses. Ungdomskriminalitetsnævnet kan have en ide om situationen, men socialrådgiveren er i en anden grøft. Eksempelvis grundet det enkelte individs synspunkter på, hvordan lovgivningen tolkes. Når der tales om krydspres, kan informanten Emma ligeledes bringes i spil, som understøtter Christians oplevelse af parallel løb i forhold til tilsynet. Intervieweren spørger ind til, hvor Emma ser sin rolle, i forhold til samarbejdet med ungekriminalforsorgen. Emma fortæller følgende:

”Jeg kan opleve lidt nu, når du snakker om roller i samarbejdet med ungekriminalforsorgen. Det bliver lidt en dobbelthed, idet vi faktisk laver det samme stykke arbejde. Men de følger også op med mig. Om jeg nu overholder det jeg skal. Så det bliver sådan lidt dobbelt, og det tror jeg også, det bliver for den unge, for det er de samme spørgsmål vi stiller (...). Ungekriminalforsorgen har jo så alene det fokus, som er de afgørelse eller den afgørelse, der er truffet af de foranstaltninger, som der er sat i værk efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, (...) hvor min opfølgning er mere helhedsorienteret, i forhold til hele familien. Der kan jo så være nogle andre foranstaltninger sat i værk ved siden af (...). så ja, det kan godt blive sådan lidt dobbelt.” (Bilag 1. s. 8-9).

I ovenstående citat forklarer Emma om den dobbelthed, der kan være i samarbejdet med ungekriminalforsorgen. Som Christian forklarer i sit udsagn, så holder han sine opfølgingsmøder, som ungekriminalforsorgen nødvendigvis ikke er med til, og han er nødvendigvis ikke med til ungekriminalforsorgens opfølgingsmøder. Christian giver udtryk for, at det kan være problematisk, i forhold til samarbejdet og udførelsen af den sociale foranstaltning. I Emmas tilfælde kommer krydspreset til udtryk i hendes samarbejde med familien. Emma oplever, at hun og ungekriminalforsorgen stiller lignede spørgsmål, men ved forskellige og separate opfølgingsmøder. Emma sidder som socialrådgiver med den primære kontakt til familien og dermed det bedste kendskab til familien, hvor ungekriminalforsorgen sidder med den primære tilsynspligt, indtil den sociale foranstaltning udløb. Ungekriminalforsorgen har efterfølgende ikke længere tilsynspligten, men Emma fortsætter sit forløb med familien, hvis der er behov det. Det kan sætte Emma i et krydspres over for den pågældende familie, som hun arbejder med. Hertil mener Lipsky, at frontmedarbejderen skal anses som de reelle beslutningstagere, da frontmedarbejderen netop sidder med den primære kontakt til borgeren. Frontmedarbejderen er ifølge Lipsky repræsentanter for regeringen og dens lovgivninger. Det er frontmedarbejderen, som borgeren har daglig kontakt med, og det er frontmedarbejderen, der har de nødvendige ressourcer, som borgeren har brug for og er afhængig af (Lipsky, 2010. s. XX,12). Lipsky mener at frontmedarbejderen har stor indflydelse på borgerens liv, hvilket betyder, at frontmedarbejderen bedre kan vurdere sociale foranstaltninger, og hvilke fordele og sanktioner, der kan pålægges borgeren (Lipsky, 2010. s. 4). Socialrådgiveren skal i praksis forholde sig til både gældende danske lovgivninger, og de politiske og kommunale retningslinjer, herunder det økonomiske aspekt. Samtidig skal socialrådgiveren forsøge bevare sine professionsetiske værdier, og ligeledes har fokus på borgerens situation i forhold til den samlede problemløsning (Lipsky, 2010. s. 13).

Etiske dilemmaer i socialt arbejde

I dette afsnit vil Etik komme i spil. Etik er en del af den sociale praksis, hvori der dagligt arbejdes med sociale problemstillinger. Etik spiller en væsentlig rolle i socialrådgiverens daglige arbejde, da socialrådgiveren kan komme i situationer, hvor socialrådgiverens etiske og moralske kompas kan komme på prøve, da ens etiske og moralske værdier kan være modstridende lovgivningen. Etik er en refleksionsmetode, der er med til tydeliggøre og sikre det grundlag, som beslutningerne træffes

på. Dette medvirker til at den etiske kvalitet i beslutningsgrundlaget fastsættes. Yderligere er det med til at sikre den etiske kvalitet for den enkelte socialrådgiver og organisationens strategiske udvikling (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 7). i forhold til etik, kommer det til udtryk i hos Christian i form et etisk dilemma, fordi hans etiske og moralske kompas kommer på prøve, da han tydeligt oplever mødet i ungdomskriminalitetsnævnet, som værende ikke børnevenligt. Intervieweren spørger ind til Christian om, hvordan han oplevede den 10-årige dreng, som han havde for nævnet. Christian forklarer følgende:

”Jeg oplevede det faktisk som overgreb. (...) vi sad 15 mennesker til det her møde, og barnet sad som nr. 16. Forældrene var til stede og forældrenes advokater, og så sad der (...) barnets bisidder, som i det her tilfælde var hans kontaktperson. Så var der mig og min leder, og så sad der medlemmerne af ungdomskriminalitetsnævnet, og 2 medlemmer fra ungekriminalforsorgen. Og jeg oplevede mødet som meget ikke børnevenlig. (...)” (Bilag 2. s. 18).

I ovenstående citat udtaler Christian, at han oplever mødet i nævnet, ikke er børnevenligt. Der kan argumenteres for at denne vending kan ses som værende en del af et etisk dilemma. Det antages at Christian oplever, at det faglige syn, som han som socialrådgiver skal tillægges sagen, modstrider hans egen socialfaglige perspektiver. I forbindelse med Christians udsagn, kan der argumenteres for, at nærhedsetikken kommer til udtryk. Nærhedsetikken tager afsæt i at udvise empati for andre (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 8). Christian arbejder dagligt i sociale problemstillinger, og skal på baggrund af det altid have øje for den etiske refleksion, herunder at udvise forståelse og empati for andre mennesker. Intervieweren spørger ind til Christian, om han oplever, at barnet følte sig skræmt, hvortil Christian svarer:

”Ja det vil jeg mene. Jeg mener bestemt, at det ikke er børnevenligt. Og jeg tænker at der er nogen, der har siddet med hovedet under armen (...). Det er ligesom, det er besluttet at børnene, de skal være med til det. Jeg kan forstå, når man taler om de 15 til 17-årig, at de skal være med. Det er helt anden sag. Jeg kan også til dels forstå, når man er måske 13 og 14 år, men når man snakker om de 10, 11 & 12-årige, så har jeg meget svært ved at forstå, at man har vurderet at de skal være med, fordi de forstår det simpelthen ikke. Så det her møde, er enormt overvældende, og som jeg sagde

før, så oplever jeg på det her barn, som vi har haft igennem, at det var et overgreb. (...).” (Bilag 2. s. 20).

Christian giver udtryk for, at han stiller sig uforstående overfor, hvorfor aldersgruppen 10-12 år, skal deltage i mødet i ungdomskriminalitetsnævnet. Det antages, at årsagen til, at han stiller sig uforstående overfor denne vurdering, kan være på baggrund af nærhedsetikken, da nærhedsetikken netop tager afsæt i at udvise empati og forståelse over for andre mennesker. Dette kommer ikke til udtryk i ovenstående citat, da Christian forklarer, at mødet er ”enormt” overvældende for denne aldersgruppe, fordi de ikke forstår processens rammesætningen for ungdomskriminalitetsnævnet, i takt med deres alder.

I forbindelse med nærhedsetikken, kan de fire etiske principper ligeledes bringes spil i Christians tilfælde. Intervieweren spørger ind til, hvordan Christian oplevede denne dreng, som han for nævnet. Christian svarer, at de sad 15 mennesker omkring, det har barn, og barnet sad som nummer 16. Christian tilføjer følgende:

” (...) også skal det lige tilføjes, at da vi så er færdige, og nævnet ligesom havde truffet afgørelse, så siger dommeren, som er ham der ligesom er ordfører. Han læser faktisk afgørelse op for drengen, og den er jo skrevet i et vis voksen og advokatsprog, så det fattede han jo ikke noget som helst af, altså den her dreng. Altså han svarede jo bare ”ja” og ”nej, eller svarede i øst og vest. Så jeg tror faktisk, at det gjorde nærmest mere skade end det gjorde gavn, fordi han blev enormt forvirret af hele mødet, og hvorfor han sad der og så konsekvenserne af det.” (Bilag 2. s. 18).

I ovenstående citat kommer et af de fire etiske principper til udtryk, som tidligere er blevet redegjort for. Det gør de i form af Christians beskrivelse om den fremgangsmåde, hvor dommeren læste afgørelsen op for drengen på et meget velformuleret sprog. Et af de fire etiske principper, som kommer til udtryk, er det fjerde og sidste princip, som handler om, at vi gensidigt er ansvarlige for at tage vare på de sårbare (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s. 8). Dette kommer ikke til udtryk, da barnet, i en alder af 10 år, endnu ikke har den sproglige forståelsesramme til at forstå, hvad afgørelsen helt konkret beskriver. Barnet har endnu ikke mulighed for at sætte sig ind i afgørelsens velformuleret sprog, i takt med hans alder, som er 10 år.

Pligtetikken handler som tidligere nævnt om, at man som socialrådgiver skal anvende sin fornuft til at vurdere en handling. I pligtetikken medfølger, der et ansvar og en forpligtelse i overensstemmelse med pligtetikken regelsæt, som kan og skal følges i arbejdet med andre mennesker (Busk, Madsen & Schulin, 2011. s 8). I forhold til pligtetikken kan min informant Kida bringes i spil. Intervieweren spørger ind til Kida, hvilken slags socialt arbejde, hun udfører i forhold til målgruppen. Kida udtaler følgende:

” (...) man kan sige, at meget af vores arbejde, hvor vi sådan zoomer ind på kriminaliteten, er jo først, når de skal i UKN. Alt før, er jo forebyggelse (...). Det er faktisk ligegyldigt, om de har sat ild til en skole eller har sagt at de bliver slået (...) Altså, vi går ud og laver det samme slags arbejde, og man kan sige, at det er altid en individuel vurdering, hvordan vi tænker vi skal arbejde med dem” (bilag 3. s. 24).

I ovenstående citat giver Kida udtryk for, at hun oplever, at socialrådgiveren, har pligt til at lave det samme arbejde uanset, hvilken kriminel handling den unge har lavet. Dog spiller socialrådgiverens beslutningskompetence ind, da det er en individuel vurdering af, hvordan man ønsker at arbejde med den enkelte unge. Når socialrådgiveren har pligt til at udføre den samme slags arbejde uanset handling eller den unges baggrund, er socialrådgiveren er underlagt RSL §5, som tager afsæt i, at der skal laves en individuel helhedsvurdering af den enkeltes situation. Som socialrådgiver er det nødvendigt at få en forståelse af helhedsbilledet og ikke kun have fokus på den enkelte unges handlinger. Christian underbygger ovenstående beskrivelse i det næstfølgende citat. Intervieweren spørger ind til Christian, og om han mener at der nogle specifikke fokuspunkter, i forhold til de indsatser. Christian svarer følgende:

”Jamen, det er jo en vurdering hele vejen rundt. Altså typisk, så er det jo ikke sådan, at hvis man er kriminalitetstruet, så er man ikke bare kriminalitetstruet. Så, der er ikke bare en simpel løsning på den udfordring eller det problem (...). Det betyder, at vi er nødt til at kigge på alle mulige andre faktorer, end bare lige den ene problemstilling, som bliver beskrevet, som f.eks. kunne være at man havde stjålet nede i fakta eller noget andet (...) Vi skal ikke se isoleret på den episode, men man er

nødt til at kigge hele vejen rundt, da man som socialrådgiver netop jo er nødt til og kigge på et helhedsbillede. (...)” (Bilag 2. s. 16).

Christian giver udtryk for at socialrådgiveren ikke kun skal have fokus på selve handlingen, men på helheden, da han forklarer at, der ikke er en simpel løsning på en given udfordring eller problemstilling. Pligtetikken kommer ligeledes til udtryk i Christians udsagn, således, socialrådgiveren pligt til at opnå en helhedsorienteret forståelsesramme. Som tidligere nævnt, så arbejder Christian dagligt med sociale problemstillinger, og derfor undersøger han mange situationer, således han kan et helhedsorienteret overblik over barnet eller den unges situation. Ved at opnå et helhedsorienteret overblik, bliver det muligt, at tilpasse den sociale foranstaltning, således til konkret er vurderet efter barnets behov. På den måde opnår socialrådgiveren en mere kvalitetsbevidst sagsbehandling.

7. Diskussion

I forhold til min diskussion, vil det relevant at kigge på forskellige synspunkter på samarbejdet mellem socialrådgiveren og ungdomskriminalitetsnævnet, da det ikke belyst i projektet. Jeg har inden projektets påbegyndelse, haft en forforståelse om at ungdomskriminalitetsnævnet påvirker de unge, som kommer for nævnet, og jeg har stillet mig nysgerrig overfor den negative påvirkning af socialrådgiverens daglige arbejde. Denne forforståelse er opstået igennem mit arbejde hos Brønderslev kommune, hvor jeg har lyttet til samtaler imellem mine kollegaer. Efterfølgende er jeg begyndt at dykke dybere ned i litteraturen, for at belyse denne problemstilling, hvilket medvirker til dannelsen af projektets aktuelle problemformulering. I forbindelse med projektet er jeg stødt på nogle artikler fra dansk socialrådgiverforening, som beskriver nogle negative synspunkter på ungdomskriminalitetsnævnet. En af disse artikler er beskrevet i projekts problemfelt under etik i socialt arbejde. Her deler to socialrådgivere deres synspunkter på deres oplevelser og erfaringer med ungdomskriminalitetsnævnet. Jeanette Fabrin som dagligt arbejder som sagsbehandler, er også medlem af ungdomskriminalitetsnævnet. Hun beskriver, at hun oplever, at nævnet har mere fokus på den kriminelle handling og give en passende reaktion mod den uønsket og ikkenormative handling, end på den helhedsorienterede indsats, som bedre kan hjælpe barnet eller den unge ud af den kriminelle løbebane (Frederiksen, 2020). To af mine informanter er dog lettere modstridende til Jeanette Fabrin. Det ses i Emmas (Bilag 1) og Kidas (Bilag 3) udsagn. De har dannet sig nogle positive oplevelser og erfaringer i samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet. Emma giver udtryk for, at ungdomskriminalitetsnævnet ofte er gode til at følge hendes indstilling, som indeholder hendes vurdering af den barnet eller den unges situation, og ligeledes vurdering til potentiel social foranstaltning. Emma giver yderligere udtryk for at ungdomskriminalitetsnævnet overordnede er helhedsorienteret, da de er gode til at inddrage forældre og barnet eller den unge, hvor barnet eller den unge får mulighed for at komme med sin version. Det er Emmas oplevelse, at de tager udgangspunkt i både barnet eller den unge og dennes forældres udsagn, som bliver taget med i vurdering til afgørelsen. Emma oplever dog, at hendes rolle som socialrådgiver ikke kan komme til fulde ret, i forhold til opfølgning efterfølgende, da ungekriminalforsorgen har den primære tilsynspligt, hvilket Emma oplever som værende et parallelt løb mellem hendes rolle som socialrådgiver og ungekriminalforsorgen. Hun synes det bliver lidt dobbelt, da de holder separate og

adskilte møder, hvor begge parter stiller lignende spørgsmål til den unge og dennes forældre (Bilag 1).

Kida har ligeledes fået nogle positive oplevelser og erfaringer med ungdomskriminalitetsnævnet. Kida forklarer, at hun kun har haft én sag for nævnet, men at denne ene sag, var positiv. Kida forklarer, at der har været plads til hendes faglige vurderinger. Hun fortæller, at hun i starten var bekymret for om hendes sociale arbejde ville komme i anden række, men dette har hun ikke oplevet (Bilag 3).

Når vi kigger på de to, informanter Emma og Kida, er det tydeligt at de begge har et positivt syn på ungdomskriminalitetsnævnet. Informant Christian udtrykker derimod gennem sit interview, at han har et ambivalent forhold til ungekriminalitetsnævnet, fordi hans socialfaglige råderum bliver påvirket på mange forskellige parametre. Han forklarer i et af sine udsagn, at det måske havde været bedre, hvis serviceloven var blevet optimeret i forhold til de politiske ønsker der ligger i bekæmpelsen af ungdomskriminaliteten. Han tænker at det ville have været en billigere løsning at pålægge kommunerne en ekstra medarbejder, hvor kommunerne og denne medarbejder i et tværfagligt samarbejde kunne løfte de opgaver, som ungdomskriminalitetsnævnet varetager.

Når jeg kigger på mine tre informanter, ses det tydeligt at mine informanter Kida og Emma begge har et positivt syn på sagen, mens Christian derimod har et mere negativt syn på den samme sag. Det at mine informanter har forskellige synpunkter på samme sag, synes jeg er meget spændende, og jeg mener at det kan skyldes at den enkelte socialrådgiver har forskellige professionsetiske værdier, hvilket også bidrager til, at socialrådgivere generelt vurderer og handler forskelligt (Rasmussen, 2019. s. 157-158).

En anden årsag til at mine informanter har forskellige syn på sagen kan også findes i at de har været færdiguddannede som socialrådgivere på forskellige tidspunkter, og derfor har Emma og Christian mere erfaring med det socialfaglige arbejde end Kida. Emma er færdiguddannet i 2016, Christian i 2017 og Kida i 2018. (Bilag 1, 2 & 3). Christian og Emma har været færdiguddannede i længere tid og de har derfor flere sager, som de kan sammenligne og bringe i spil end Kida.

8. Konklusion

I mit projekt har jeg arbejdet med følgende problemformulering: *Hvordan oplever socialrådgiveren i praksis det handlingsmæssige råderum påvirket af de politiske overvejelser, i forhold til det krydspres og den manglende anerkendelse, som socialrådgiveren kan komme ud for, når der foregår et samarbejde med ungdomskriminalitetsnævnet?* Jeg har i forbindelse med projektets udarbejdelse arbejdet ud fra den induktive tilgang, hvor min forforståelse har været i fokus, da det er denne, som har været medvirkende til projektets udformning. Mine udvalgte informanter fra Brønderslev kommune, som jeg har haft en dialog med i forbindelse med dette projekts tilblivelse, er alle tre uannede socialrådgivere. Dialogen med disse informanter, har været med afsæt i den semistrukturerede interviewmetode. Jeg har valgt at tage udgangspunkt i denne metode, da jeg vurderer at det er medvirkende til at dialogen mellem interviewer og informant bliver mere flydende. Jeg har i forbindelse med dette projekt anvendt teori omkring anerkendelse, handlingsmæssigt råderum, krydspres og etik i socialt arbejde. Disse teorier har været medvirkende til at jeg har fået et mere nuanceret billede af området. Jeg hører forskellige perspektiver igennem mine informanters udsagn, som både er af positiv og negativ karakter. Mine informanter er overordnet positive stemt over samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet, men stiller spørgsmål ved de rammer, som er sat op. Jeg hører mine informanters forskellige udsagn på, at der bl.a. mangler mere anerkendelse af socialrådgiverprofession, da socialrådgiveren ikke er inddraget i selve beslutningsprocessen, men er stadig pålagt det indledne og skriftlige arbejde samt det relationelle arbejde. At myndighedsfunktion, men ikke det indledne arbejde, er flyttet til et højere led i hierarkiet, kan være en årsagsforklaring til, at socialrådgiveren kan sidde tilbage med en følelse af et tillidsbrud og at der behov for at kontrollere og kvalitetssikre socialrådgiverens sociale arbejde. Mine informanter Emma og Christian oplever det begge frustrerende, ikke at være mere inddraget i beslutningsprocessen, da de traf afgørelse om foranstaltninger, som var identiske med nævnets foranstaltninger, inden nævnet blev indført.

Det kan konkluderes, at der ifølge empirien er enighed om, at socialrådgiverens indstilling og vurderinger manifesteres i ungdomskriminalitetsnævnets afgørelse om sociale foranstaltninger, men der er ligeledes en oplevelse af, den korte tidsramme påvirker kvaliteten af barnet eller den unges

belyste situation. Ovenstående understøttes af min informant Christian, der nævner i et udsagn, at fire uger er meget lidt, i forhold til deres normale tidsfrist. Ifølge Lipsky anser borgere frontmedarbejderne, som de reelle beslutningstagere. Mine informanter kan i forbindelse med den politiske intervention, herunder ungdomskriminalitetsnævnets indførelse komme ud for flere krydspres og etiske dilemmaer, da de står forrest til tage ansvar for nævnets afgørelser, da de har en bedre indsigt og tættere relation til barnet eller den unge og dets familie, end nævnet har.

I forbindelse med det tidligere redegjorte høringssvar om lovforslaget om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, som blev udarbejdet af dansk socialrådgiverforening, kan det på baggrund af høringssvaret og projektets analyse, konkluderes at socialrådgiverens handlingsmæssige råderum er sat under pres. Socialrådgiveren mister overblikket i sagsbehandlingen, men bliver stadig pålagt et større skriftligt arbejde og sikre relations arbejdet med barnet eller den unge og dets familie. Kommunen står også tilbage med regningen, imens ungdomskriminalitetsnævnet træffer afgørelsen. Socialrådgiveren skal forsøge at skabe et helhedsorienteret overblik over det enkelte barn eller den unges aktuelle udfordringer på ganske få uger, som socialrådgiveren under normale omstændigheder har ca. fire måneder til

9. Handleforslag

På baggrund af projektets analyse og konklusion vil jeg opstille og fremhæve løsningsforslag til forandringer, som kan bidrage til, at samarbejdet mellem socialrådgiveren og ungdomskriminalitetsnævnet, bliver mere tydeligt og konstruktivt. Forslagene til forandring henvender sig både til den enkelte socialrådgiver, ungdomskriminalitetsnævnet og den politiske praksis.

På baggrund af projektets analyse, har jeg identificeret, at der mangler en afklaring på socialrådgiverens rolle og funktion, i samarbejde med ungdomskriminalitetsnævnet.

Socialrådgiveren bliver pålagt et stykke større skriftligt arbejde på ganske kort tid. Socialrådgiveren skal belyse barnet eller den unges udfordringer og vanskeligheder, og på baggrund af det, udarbejde en indstilling, som indeholder barnets belyste situation i en nuanceret kontekst. Yderligere indeholder den socialrådgiverens vurderinger til potentiel en social foranstaltning. Det er op til ungdomskriminalitetsnævnet, om de vil manifestere socialrådgiverens indstilling.

Et forslag hertil kunne være, at lade socialrådgiveren forsøge at løse barnet eller den unges udfordringer før sagen kom for ungdomskriminalitetsnævnet. Det kan være i form af at iværksætte forebyggende sociale foranstaltninger og indlede et tæt samarbejde med barnet eller den unge og dets familie. Hvis det ikke lykkes socialrådgiveren at løse barnet eller den unges sociale udfordringer, og hjælpe det ud af den kriminelle løbebane, skal socialrådgiveren have mulighed for selv at henvende sig til ungdomskriminalitetsnævnet, og dermed indlede et tværfagligt samarbejde, med socialrådgiveren i førersædet. Dermed bliver socialrådgiverens rolle og funktion mere tydelig, i samarbejdet mellem de to organer. På den måde anerkendes socialrådgiverens skøn og myndighedsfunktion.

Et andet løsningsforslag til forandring omhandler lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet og serviceloven. Det blev politisk bestemt i 2018 at nedsætte et uafhængigt nævn, som skulle bidrage til bekæmpelsen af ungdomskriminalitet (Regeringen, 2018). Alle tre informanter nævner, at de har mulighed for at træffe afgørelser om forebyggende foranstaltninger, som er identiske med ungdomskriminalitetsnævnet afgørelser om forebyggende foranstaltninger. Det gjorde informanter før nævnets indførelse, og afgørelse skete efter servicelovens bestemmelser (Bilag 1, 2 & 3). Et

forslag hertil kunne være, at optimerer serviceloven og have den fulde myndighedsfunktion i kommunen. På den måde er der bedre mulighed for en mere helhedsorienteret tilgang til sagsbehandling, hvilket kan sikre en mere kvalitetsbevidst sagsbehandling.

Et tredje løsningsforslag til forandringer, er at der ansættes en person i den enkelte afdeling, som er særligt uddannet, så de har en række særlige kompetencer, som socialrådgiveren kan trække på. Dette kan eksempelvis være en socialrådgiver, som har en overbygning som kriminolog. På den måde har den enkelte socialrådgiveren mulighed for at trække på en kvalificeret medarbejder, der har en række kompetencer. Til sammen udgør de to parter en team med kendskab og indsigt i både det socialfaglige- og kriminologiske felt. Dog kan dette kun blive aktuelt, hvis der i den enkelte kommune er normeringer, således at man kan ansætte en person i denne funktion. Når den enkelte kommune vælger at ansætte en person, som har denne særlige funktion, bliver socialrådgiverens arbejde mere overskueligt, da de ikke skal bruge tid på at sætte sig i den korrekte procedurer og lovgivning, men kan i stedet henvende sig til den medarbejder, som har kendskab til det kriminelle felt og indsigt i ungdomskriminalitetsnævnets procedurer.

10. Perspektivering

Jeg har gennem mit projekt haft fokus på samarbejdet mellem socialrådgiveren og ungdomskriminalitetsnævnet set ud fra et socialrådgiverperspektiv. Hvis jeg havde haft mere tid til udarbejdelsen af min undersøgelse, kunne det være relevant at inddrage oplevelser og erfaringer fra borgerperspektivet, og dermed inddrage en vinkel, hvor der kan være fokus på barnets og den unges retssikkerhed og rettigheder. På den måde for at få et muligt større helhedsbillede af samarbejdet mellem de to myndighedsinstanser.

Som tidligere beskrevet nåede jeg frem til projektets emne gennem mit arbejde i Brønderslev Kommune. Jeg har overværet en del samtaler om unge, der kommer for nævnet, og positive og negative udmeldelser om samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet. Igennem projektets udarbejdelse har jeg opbygget forskellige forforståelser, som har været igennem kontinuerlige ændringer. Mine forståelser blev særligt nuanceret, da jeg afholdt de kvalitative interviews. De tre socialrådgivere, som medvirkede i undersøgelsen, var gode til at fortælle og uddybe deres udsagn i et nuanceret billede, hvilket også bidroede til at mine forforståelser ændrede sig kontinuerligt. Som nævnt i diskussion er der blandede oplevelser og erfaringer om samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet, hvilket har inspireret mig til projektets perspektivering. Dansk Socialrådgiverforening har udarbejdet og publiceret flere artikler om socialrådgivernes oplevelser og erfaringer i samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet. En bestemt artikel, som skiller sig ud og som jeg finder spændende, er en artikel, hvor dansk socialrådgiverforening gør status på det første år med ungdomskriminalitetsnævnet. Når jeg læser artiklen, får jeg indtryk af mange paradokser, da der både beskrives fordele og ulemper i samarbejdet med ungdomskriminalitetsnævnet. Det fremgår af artiklen, at socialrådgiverens fagblad har talt med flere socialrådgivere, som kan berette minimum ét eksempel på et barn eller ung, som har fået det bedre eller hurtigere hjælp, fordi barnet eller den unge har været i ungdomskriminalitetsnævnet. Denne bedring og/eller hurtigere hjælp, som bliver nævnt i artiklen, understøtter to af mine informanternes udsagn, som generelt oplever et positivt samarbejde (Frederiksen 2020, b). Både Emma og Kida forklarer, at nævnet har en anden effekt på barnet eller den unge, fordi det opleves mere stringent. Og fordi, at barnet eller den unge bedre kan forstå konsekvensen af den handling, som der er blevet begået. Men selvom det opleves at nævnet har en hurtigere og mere effektiv effekt på barnet eller den unge, har ungdomskriminalitetsnævnet en form for skræmmescenarie, da nævnet netop har

disse stringente og formelle rammer, hvor der er en dommer til stede og en del andre fagprofessioner, der indblandet i processen (Bilag 1 & 3). Annette Brøndum, som er socialrådgiver, deltager i artiklen. Hun oplever at miljøet i ungdomskriminalitetsnævnet på ingen måde er børnevenligt, da barnet eller den unge skal slæbes igennem en domstolsbehandling, som skaber højspændte stemninger hos barnet eller den unge (Frederiksen, 2020, b). Min informant Christian afspejler dette, ved at han ligeledes ikke oplever miljøet i ungdomskriminalitetsnævnet, som værende ikkebørnevenligt, hvis der er tale om et barn i aldersgruppen 10-12 år. Christian oplever der generelt sker et overgreb på barnet grundet barnets alder, da barnet ikke har den nødvendige forståelse, der skal til, i takt med barnets alder. Christian mener at barnet ikke kan forstå konsekvensen af de handlinger, som barnet begår, da barnet endnu er for lille til at kunne konsekvensberegne sine handlinger (Bilag 2).

11. Bilagsliste

Bilag 1: Transskriberet interview (Emma).

Bilag 2: Transskriberet interview (Christian)

Bilag 3: Transskriberet interview (Kida).

Bilag 4: Projektets interviewguide (Socialrådgiver).

Bilag 5: Skriftlig samtykkeerklæring (Den anvendte skabelon til projektet).

12. Litteraturliste

Andersen, J. (2016). *Socialforvaltningsret*. (6. udg.). København: Jurist- og økonomforbundets Forlag.

Berlau, M (28. september 2018). Høringssvar til lovforslag om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. *Dansk socialrådgiverforening*. Hentet d. 13. juni 2021 fra: <https://socialraadgiverne.dk/hoeringssvar/hoeringssvar-til-lovforslag-om-bekaempelse-af-ungdomskriminalitet/>

Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (2020). Kvalitative metoder, tilgange og perspektiver: en introduktion. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (red). *Kvalitative metoder – en grundbog*. (3. udg.). (s. 15-32). København: Hans Reitzels Forlag.

Boolsen, M.W. (2020). Grounded theory. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (Red). *Kvalitative metoder – en grundbog*. (3. udg.). (Kapitel 13). København: Hans Reitzels Forlag.

Bundesen, P (2015) Hvad er sociale problemer. I Bundesen, P, Christensen, A.B & Rasmussen, T (red). *Sociale problemer*. (Kapitel 1). København: Hans Reitzels Forlag

Busk, C., Madsen, M. & Schulin. B. (2011). *Etik i praksis for socialrådgivere*. København: Hans Reitzels Forlag

Busk, C. (2019). Introduktion til etik og etik for socialrådgiverprofessionen. I C. Hemme (red). *Professionsetiske udfordringer i socialt arbejde*. (Kapitel 1). København: Hans Reitzels Forlag.

Børne- og socialministeriet & Justitsministeriet (februar 2019). Ude af kriminalitet og tilbage i trivsel – Håndbog til behandling af sager omfattet af lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. *Børne- og socialministeriet & Justitsministeriet*. Hentet d. 16. december 2020 fra: <https://www.ungdomskriminalitetsnaevnet.dk/wp-content/uploads/2019/02/ud-af-kriminalitet-og->

[tilbage-i-trivsel-haandbog-til-behandling-af-sager-omfattet-af-lov-om-bekaempelse-af-ungdomskriminalitet.pdf](#)

Danmarks statistik. (8. marts 2019). Pressemeddelelse. *Danmarks statistik*. Hentet d. 30. oktober 2020 fra: <https://www.dst.dk/da/presse/Pressemeddelelser/2019/2019-03-08-flere-mindreaarige-begaar-kriminalitet>

Datatilsynet. (September, 2019). *Vejledning*. Hentet d. 15. november 2020 fra: <https://www.datatilsynet.dk/media/6562/samtykke.pdf>

Frederiksen, L.Ø. (1. januar 2020, a). Ungdomskriminalitetsnævnet: To sider af samme sag. *Dansk socialrådgiverforening*. Hentet den 1. november 2020 fra: <https://issuu.com/socialrdg/docs/2020-01-socialraadgiveren-pages>

Frederiksen, L.Ø. (1. januar 2020, b). Ungdomskriminalitetsnævnet: Når hjælp bliver til straf. *Dansk socialrådgiverforening*. Hentet d. 28. december 2020 fra: <https://socialraadgiverne.dk/faglig-artikel/naar-hjaelp-bliver-til-straf/>

Hielmcrone, N.V. & Schultz. T. (2012). Helhedssynet i retligt perspektiv. *Helhedssyn i socialt arbejde*. S. 47-69. København: Akademisk forlag.

Honneth, A. (2006). *Kampen om anerkendelse*. København: Hans Reitzels Forlag

Henriksen, K. (2015). Socialfagligt skøn. I M. Hougaard & L.R Højbjerg (Red.), *Socialt arbejde med børn, unge og familier*. (Kapitel 6). København: Hans Reitzels Forlag.

Højlund, P. & Juul, S. (2015). *Anerkendelse og dømmekraft i socialt arbejde*. (3. udg.). København: Hans Reitzels Forlag.

- Jørgensen, A. (2008). Hermeneutik, fænomenologi og interaktionisme. I M.H. Jacobsen & K. Pringle. (Red.). *At forstå det sociale – sociologi og socialt arbejde*. (Kapitel 9). Akademisk Forlag. København.
- Koch, H. (4. september 2016). Den lovgivende magt. *Den store danske*. Hentet d. 1. november 2020 fra: https://denstoredanske.lex.dk/den_lovgivende_magt
- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2015). *Interview – Det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. (3.udg.). København: Hans Reitzels Forlag.
- Nielsen, H.K (2020). Kritisk teori. I S. Brinkmann & L. Tanggaard (red). *Kvalitative metoder – en grundbog*. (3. udg.). (Kapitel 18) København: Hans Reitzels Forlag.
- Pettersen, K.S. (2011). Anerkendelse og identitet. *Når anerkendelse ikke er nok – professionsetik og samfundsansvar*. (Kapitel 2). København: Akademisk forlag.
- Rasmussen, B.M. (2019). Etik i samarbejde på tværs – det handler om at gøre hinanden gode. I C. Hemme (Red). *Professionsetiske udfordringer i socialt arbejde*. (Kapitel 6). København: Hans Reitzels Forlag.
- Regeringen. (29. juni 2018). Aftale om en reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet. *Justitsministeriet*. Hentet d. 31. oktober 2020 fra: <https://www.regeringen.dk/publikationer-og-aftaletekster/aftale-om-en-reform-af-indsatsen-mod-ungdomskriminalitet/>
- Richter, J. (2011). Magt og afmagt i individets liv. *Psyke og Logos*. Årg. 32 Nr. 2. s. 418-431
Hentet d. 20. december 2020 fra: <https://tidsskrift.dk/psyke/article/view/8730/7302>
- Socialdemokratiet. (31. oktober 2020). Retspolitik. *Socialdemokratiet*. Hentet d. 30. oktober 2020 fra: <https://www.socialdemokratiet.dk/da/politik/retspolitik/>

Svensson, K, Johnsson, E. & Laanemets, L. (2009) *Handlingsmæssigt råderum i socialt arbejde*. København: Akademisk Forlag.

Trost, J., & Jeremiassen, L. (2010). *Interview i praksis*. København: Hans Reitzels Forlag.

Ungdomskriminalitetsnævnet. (8. juni 2018). Lov & vejledning. *Ungdomskriminalitetsnævnet*. Hentet d. 31. oktober 2020 fra: <https://www.ungdomskriminalitetsnaevnet.dk/lovgivning-vejledning/index.html>

Ungdomskriminalitetsnævnet (2019). Om os. *Ungdomskriminalitetsnævnet*. Hentet d. 8. november 2020 fra: <https://ungdomskriminalitetsnaevnet.dk/om-os/index.html>

Vangshardt, R. (15. juli 2010). Hvad er pligtetik? *Religion*. Hentet d. 23. november 2020 fra: <https://www.religion.dk/viden/hvad-er-pligtetik>

Worning, A. (2002). 75 års socialpolitik set igennem Dansk socialrådgiverforenings briller. *Dansk socialrådgiverforening*. Hentet d. 8. november 2020 fra: <https://socialraadgiverne.dk/wp-content/uploads/2017/06/2002-ufn-Artikel-AW-75aars-socialpolitik.pdf>

Retskilder

Ungdomskriminalitetsloven. Lov nr. 1705 af 27. december 2018. Bekendtgørelse om lov om bekendtgørelse af ungdomskriminalitet. Hentet d. 2. januar 2021 fra:

<http://socialforvaltning.lovportaler.dk/ShowDoc.aspx?activesolution=http%3a%2f%2fwww.lovportaler.dk&q=lov+om+bekæmpelse+af+ungdomskriminalitet+&docId=lov20181705-full>

Databeskyttelsesloven. Lov nr. 502 af 23. maj 2018. Bekendtgørelse om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger. Hentet d. 2. januar 2021 fra:

<http://socialforvaltning.lovportaler.dk/ShowDoc.aspx?activesolution=http%3a%2f%2fwww.lovportaler.dk&q=Databeskyttelsesloven&docId=lov20180502-full>

Retssikkerhedsloven. Lov nr. 453 af 10. juni 1997. Lovbekendtgørelse nr. 1555 af 2. november 2020. Bekendtgørelse om lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Hentet d. 2. januar 2021 fra:

<http://socialforvaltning.lovportaler.dk/ShowDoc.aspx?activesolution=http%3a%2f%2fwww.lovportaler.dk&q=retssikkerhedsloven&docId=lov19970453-full>

Tvangsindgrebsloven. Lov nr. 442 af 9. juni 2004. Lovbekendtgørelse nr. 1121 af 12. november 2019. Bekendtgørelse om lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligt. Hentet d. 2. januar 2021 fra:

<http://socialforvaltning.lovportaler.dk/ShowDoc.aspx?activesolution=http%3a%2f%2fwww.lovportaler.dk&q=tvangsindgrebsloven&docId=lov20040442-full>

Forvaltningsloven. Lov nr. 571 af 19. december 1985. Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014. Bekendtgørelse om forvaltningslov. Hentet d. 2. januar 2021 fra:

<http://socialforvaltning.lovportaler.dk/ShowDoc.aspx?activesolution=http%3a%2f%2fwww.lovportaler.dk&q=forvaltningsloven&docId=lov19850571-full>

AALBORG UNIVERSITET
Socialrådgiveruddannelsen

Straffeloven. Lov nr. 126 af 15. april 1930. Lovbekendtgørelse nr. 1650 af 17. november 2020.

Hentet d. 2. januar 2021 fra:

<http://socialforvaltning.lovportaler.dk/ShowDoc.aspx?activesolution=http%3a%2f%2fwww.lovportaler.dk&q=straffeloven&docId=lov19300126-full>